

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintasuunnitelma 2015

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

PL 30 (Mannerheimintie 166)

00271 Helsinki

Telephone: 029 524 6000

www.thl.fi

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN
LAITOKSEN
TOIMINTASUUNNITELMA
2015

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Pääjohtajan saatesanat

Vuosi 2015 on toimeenpanon aikaa. Viime vuonna kävimme läpi mittavan uudistusprosessin: määritelimme työn painopistealueet sekä uudistimme organisaatiomme ja toimintatapamme. Työn tulokset on kiteytetty THL:n strategiaan 2015 ”Tiedosta terveyttä ja hyvinvointia”. Tältä pohjalta on hyvä aloittaa uusi vaihe laitoksen työssä.

Organisaation uudistaminen ja strategian kirjoittaminen eivät kuitenkaan vielä riitä, jos uudistus ei yllä jokapäiväiseen työhön. ”Tekemistä vaille valmis”, sanoisi savolainen. Mikään projekti ei pääty loppuraportin kirjoittamiseen, vaan voimia ja resursseja on varattava myös tulosten käytäntöön saattamiseen. Tämä on meidän työlistallamme tänä vuonna.

Strategiassa ilmoitamme, että toimimme kumppaniemme kanssa ja heidän kauttaan ja että tuotteidemme käyttäjien tyytyväisyys on meille tärkeää. Laitoksen ja meidän sen työntekijöinä on ope-teltava asiakkaiden kuuntelemista, heidän toiveidensa ja tarpeidensa huomioimista sekä suunnattava toimintamme tämän mukaan.

Talven aikana myös STM:n hallinnonalalla on valmistauduttu eduskuntavaalien jälkeiseen uuden hallituksen aikaan. Hallitusohjelmalla tulee vääjäämättä olemaan vahva vaikutus THL:n työhön. Olemme tähän valmiit.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistus jäi viime eduskuntakaudella kesken. On varmaa, että uusi hallitus ja eduskunta haluavat uudistuksen valmistelun vauhtiin heti kautensa alettua. Tähän tullaan kysymään monessa vaiheessa ja monessa muodossa THL:n asiantuntemusta ja työpanosta.

Nyt julkaistavassa vuoden 2015 toimintasuunnitelmassa ei pystytä luettelemaan kaikkea työtä, jota laitoksessa alkaneen vuoden aikana tehdään, vaan esiin nostetaan kunkin osaston priorisointilistan kärki. Tämän ohessa huolehdimme lakisääteisistä tehtävistämme ja viranomaistoiminnoista, keräämme hyvinvoinnin ja terveyden tietopohjaa väestötutkimuksista ja rekistereistä, kehitämme tietojärjestelmiämme ja ohjaamme sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia monin tavoin. Tekemistä riittää!

Juhani Eskola

Sisällys

Pääjohtajan saatesanat	3
1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA PAINOPISTEET 2015	6
1.1 Toimintaympäristön muutoksia	6
1.2 Taloudelliset voimavarat	8
1.3 Henkilöstö ja henkinen pääoma	8
1.4 Viestintä	8
1.5 Toiminnan painopisteet 2015	10
2.1 Hyvinvointi	11
2 OSASTOJEN TOIMINTASUUNNITELMAT	11
2.2 Terveys	12
2.3 Infektiotaudit	14
2.4 Terveysturvallisuus	17
2.5 Järjestelmät	19
2.6 Valtionpalvelut	21
3 HORIZONTAALITOIMINNOT JA HALLINTO	24
3.1 Tietopalvelut	24
3.2 Hallinto ja kehittäminen	26
LIITE 1: Sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveysturvallisuuden laitoksen tulossopimuksen tulostavoitteet 2015	27

1 Toimintaympäristö ja painopisteet 2015

1.1 Toimintaympäristön muutoksia

THL on suunnitellut vuoden 2015 toimintaansa lähtökohtanaan yli 10 prosenttia pienemmät henkilö- ja raharesurssit kuin edellisvuotena. Voimavarojen supistuminen johtuu pääosin valtion tutkimuslaitosuudistuksesta (2013) ja sen yhteydessä toteutuneesta rahoitusosuuksien siirrosta asiantuntijalaitoksilta valtion uusille tutkimusrahoitusinstrumenteille. Näistä tärkein on vuonna 2014 toimintansa aloittanut Strategisen tutkimuksen neuvosto (STN). THL:n voimavaroja leikattiin myös yleisistä valtiontalouden säästösyistä. Kaiken kaikkiaan THL:n perusrahoituksesta, joka tulee valtion talousarviosta, leikkautuu muutaman vuoden aikana kolmannes. Jo päätetyt leikkaukset jatkuvat vielä vuoden 2015 jälkeenkin, tosin pienenevällä painolla. On myös nähtävissä, että valtion talousarviota voidaan joutua edelleen kiristämään, mikä voi heijastua myös THL:n rahoitukseen lisäleikkauksina.

Tuhannen hengen THL on uudistanut organisaationsa ja strategiansa

”Tuhannen hengen THL” oli yhtenä epävirallisena otsikkona, kun THL suunnitteli toimintansa sopeuttamista leikkauksiin vuosina 2013 ja 2014.

Nyt tuosta otsikosta on tullut totta. THL on paitsi supistanut toimintaansa myös uudistanut organisaationsa ja määritellyt uudelleen toiminnan pohjana olevat strategiset haasteet. Koko toimintaa läpäisee kaksi yhteistä päälinjaa: vahvempi tuki päätöksentekijöiden työlle ja laitoksen tietovarantojen aiempaa avoimempi ja tehokkaampi käyttöön saattaminen.

Toimintaympäristöä 2015

- THL:n voimavarat ovat aikaisempaa tuntuvasti alemmalla tasolla ja niukka tai jopa niukkeneva perusrahoitus jatkuu lähivuosina
- THL:n ja muiden asiantuntijalaitosten on kilpailtava enemmän ulkoisesta rahoituksesta
- SOTE-uudistuksen jatkovalmistelun tuki on edelleen suurena tehtävänä
- Uuden hallituksen ohjelma tuo uusia tehtäviä eivätkä perustehtäviä vähene

Kilpailu ulkoisesta tutkimusrahoituksesta kiristyy

Yhtenä tavoitteena vuonna 2014 käynnistyneessä tutkimuslaitosuudistuksessa oli lisätä kilpaillun tutkimusrahoituksen merkitystä siirtämällä varoja kiinteästä perusrahoituksesta uusiin, kilpailtuihin rahoitusinstrumentteihin. Sen lisäksi, että näin voidaan samalla kohdentaa rahoitusta Suomen kannalta keskeisiin aiheisiin, kilpailun lisäämisen odotetaan nostavan tutkimuksen laatua ja kannustavan asiantuntijalaitoksia ja yliopistoja yhteistyöhön laadukkaiden

hakemusten ja hakijakonsortioiden rakentamisessa. Asiantuntijalaitoksille tämä tarkoittaa sitä, että voimavaraleikkausten jälkeen entistä pienempi keskeisten asiantuntijoiden joukko käyttää aikaisempaakin suuremman osan työpa-

noksestaan rahoitushakemusten ja niihin sisältyvien tutkimussuunnitelmien valmisteluun. Kun rahoitushakemuksista menee kovassa kilpailuissa läpi jopa vain 10-20 prosenttia, joutuvat asiantuntijat venymään hakemustyön ja sille pohjaa antavan oman asiantuntijatyön välillä entistä tiukemmalle: jos ei ole yhtä, ei tule toista ja päinvastoin. THL on voinut nojata aikaisempaan hyvään menestykseensä kilpaillun rahoituksen hakemisessa. Tarvitaan alati uudistuvaa ponnistusta.

THL:n tapauksessa kilpaillun ulkoisen rahoituksen osuus kaikesta laitoksen tutkimustoiminnasta on jo tähän asti ollut neljänneksen tai jopa kolmanneksen luokkaa. Tutkimustoiminta kokonaisuudessaan on ollut enemmän kuin kolmannes laitoksen koko toimintavolyymista, kun yhdistetään kaikki rahoituksen lähteet. Periaatteessa laitos voisi paikata sitä tutkimuslaitosuudistuksessa kohdannutta rahansiirtoa menestymällä erinomaisesti uusien rahoitusinstrumenttien hauissa ja muilla kilpaillun rahoituksen foorumeilla (esim. Suomen Akatemia, EU-tutkimusrahoitus). Lähes kaikki kilpailtu tutkimusrahoitus on veronmaksajien rahaa, ja talouskriisi on kiristänyt tutkimuksen rahahanoja lähes kaikissa maissa. Tämäkin koventaa kilpailua tutkimusrahoituksesta.

THL on jatkossakin käytettävissä SOTE-uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tukena

Suomen SOTE-uudistuksen jatkovalmistelu siirtyy eduskuntavaalien jälkeen keväällä 2015 aloittavalle uudelle hallitukselle. THL on saanut jo tähänastisissa valmisteluvaiheissa runsaasti toimeksiantoja uudistuksen valmistelun tukemisessa. On odotettavissa, että vastaavaa tukea tarvitaan jatkossakin. THL leikkauksissa huolehtinut siitä, että laitoksen voimavarat SOTE-toimeksiantoihin liittyvillä osaamisalueilla ovat riittävän suuret ja korkeatasoiset. Asiantuntijatukea tarvittaneen niin järjestelmän rakenteen kuin sen rahoituksenkin kysymyksissä.

Uusi hallitusohjelma tuonee lisätehtäviä, ja perustehtävät on myös hoidettava

Uusi hallitus sisällyttäneen ohjelmaansa muutakin terveyden ja hyvinvoinnin alaa koskevaa toimin-

taa kuin SOTE-uudistuksen jatkoon. Ohjelmalinjat ovat tätä toimintasuunnitelmaa laadittaessa vielä täysin hämärän peitossa. Niin on tietysti ollut aikaisempinakin vaalivuosina, mutta aina THL:n ja sen edeltäjälaitosten osaamista on tarvittu ja saatu käyttöön. Näin käynee tälläkin kertaa.

THL:llä on myös joukko perustehtäviä, joista se huolehtii valtion talousarviosta tulevalle perusrahoituksellaan. Tällaisia ovat väestön terveyden ja hyvinvoinnin tilan seuranta ja tilaan vaikuttavien tekijöiden, esimerkiksi kansantautien riskitekijöiden tutkimus, valmiustoiminta terveysuhkien torjumiseksi (tartuntataudit, ympäristöterveyden uhkatekijät) tai sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän toiminnan seuranta tutkimuksin ja tilastoin. Näistä kaikista syntyy myös pohjaa esimerkiksi hyvinvointi- tai terveyspolitiikan vaikuttavuuden arvioinnille. Tällainen arviointi on sitten päätöksentekijöiden käytössä heidän työssään.

Talouskriisi syö terveyttä ja hyvinvointia

Suomessakin muutaman lähivuoden talouskehitys näyttää epävarmalta, vaikka olemme esimerkiksi EU-maiden joukossa paremmin selviytyneiden joukossa. Talouden toipumisen orastavista merkeistä huolimatta on varauduttava siihen, että 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen kulta-kausi ei ole toistumassa. Tutkimuksista tiedetään, että toimeentulovaikkeudet ja kasvava ja pitkittyvä työttömyys heikentävät väestön terveyden tilaa ja lisäävät sosiaalisia ongelmia. 1990-luvun laman pitkä varjo ulottui 2010-luvun talouskriisiin asti pahiten kärsineiden ryhmien kohdalla.

Sen lisäksi, että talousvaikeudet vaikuttavat suoraan väestön terveyteen ja hyvinvointiin, ne myös leikkaavat julkisen vallan voimavaroja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi tai sairauksien hoidossa ja sosiaalisten ongelmien lievittämisessä. Suomen tapauksessa väestön ikärakenteen muutos jatkuvasti vanhuspainotteisemmaksi tuo tähän oman lisähaasteensa. Talouden vaikeudet voivat hankaloittaa myös uusimman teknologian ja uusimpien lääkkeiden laajaa käyttöönottoa. Lisäksi talouskriisissä korostuu tarve huolehtia siitä, että väestöryhmien terveys- ja hyvinvointierot eivät repeä sietämättömiksi. Suomessa tähän on kiinnitettävä erityistä huomiota, kun erot ovat Suomessa edelleen länsieurooppalaisittain suuret ja jopa kasvoivat 2000-luvun vauraiden alkuvuosien aikana.

1.2 Taloudelliset voimavarat

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen valtion talousarviorahoitusta leikataan vuonna 2015 yhteensä noin 7,5 miljoonan eurolla edellisvuoteen verrattuna. Tämä on jatkoa hallituksen kevään 2013 kehyspäättöksen ja tutkimuslaitosuidistuksen tuomille muutoksille, jotka pienentävät laitoksen rahoitusta vuoteen 2019 mennessä vähintään 26 % vuoden 2013 tasosta. Luultavasti leikkaukset tulevat olemaan vielä isompia valtion vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi.

Ulkoisen rahoituksen ympäristö muuttui merkittävästi, kun uudet EU-puiteohjelman, EU:n terveysohjelman ja rakennerahastojen ohjelmakaudet käynnistyivät viime vuonna. Ulkoisen rahoituksen osuuden säilyttäminen tulee olemaan haasteellista kilpailun kiristyessä ja rahoittajien resurssien kutistuessa. Lisäksi yhteisrahoitteisten hankkeiden omarahoitusosuutena käytettävän talousarviorahoituksen niukkuus aiheuttaa hakuongelmia. Laitoksen edellytykset ulkoisen rahoituksen hakemiseen ovat kuitenkin edelleen kohtuulliset. Rahoitushaun tukiprosesseja on edelleen kehitetty. Uusien strategisten rahastojen painottama tutkimuksen politiikkarelevanssi on ilmiselvästi laitoksen vahvuus.

1.3 Henkilöstö ja henkinen pääoma

Loppuvuoden 2014 sopeuttamistoimien tuloksena laitoksen henkilöstöresurssien määrä on vähentynyt. Töiden järjestelyyn panostaminen siten, että tehty henkilöstövähennykset eivät johda työkuormituksen lisääntymiseen laitokseen jääneen henkilöstön osalta on toiminnan sujuvuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin kannalta erityisen olennaista vuonna 2015. Samaan aikaan kun laitokseen kohdistuu leikkauksia, laitoksen tehtävät ovat lisääntyneet. Vuoden 2015 aikana neuvotellaan erilaisten toimintakokonaisuuksien liittämistä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen tai osaksi sen alaista hallintoa.

Laitoksessa vuodenvaihteessa toteutetun organisaatiouudistuksen tavoitteena on tuoda päätöksentekoa lähemmäs toimijoita, liittää yhteen toistensa kanssa läheisiä toimintoja sekä parantaa johtamisen ammattimaisuutta. Uuden organisaation mukaisen toiminnan käynnistäminen, uusien johtamisroolien selkeyttäminen sekä muuttuneiden

vastuiden täsmentäminen on tärkeä kehittämisalue vuonna 2015.

Laitoksen inhimillisen pääoman kehittämissuunnitelman tavoitteet vuodelle 2015 liittyvät osaamisen, työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittämiseen. Osaamisen osalta keskeistä on ottaa käyttöön uusi henkilöstösuunnittelun toimintatapa ja edistää sisäistä liikkuvuutta. Keskitetyn koulutustarjonnan laajentamista jatketaan. Tärkeimpiä kehittämisteemoja ovat projektijohtaminen, asiakaslähtöisyys sekä tiedolla vaikuttaminen. Työhyvinvoinnin tukemiseksi panostetaan työhyvinvoinnin arviointiin ja kehittämiseen yksiköissä (mm. VMBaro, riskinarviointi, laatuarviointi) sekä kehittämisen tukipalvelujen laajentamiseen, joustavien työkäytäntöjen kokeiluun ja käyttöönottamiseen sekä palkitsemisen kehittämiseen. Työsuojelutoiminnassa panostetaan erityisesti työympäristön toimivuuden ja turvallisuuden kehittämiseen sekä informaatioergonomian huomiointiin niin työnteon tiloja kuin toimintaa koskevissa ratkaisuissa. Myös henkisen ja sosiaalisen työsuojelun teemat ovat vahvasti tämän vuoden kehittämissuunnitelmassa mukana, erityisesti panostetaan varhaisen välittämisen toimintatapojen vakiinnuttamiseen ja työkuormituksen kehittämiseen keskinäistä arvostusta ja yhteistyötä vahvistavaksi. Ammattimaista johtamista vahvistetaan eri johtamistasoilla valmennusten keinoin sekä selkiennyttämällä ja uudistamalla johtamisen työkaluja. Valtionhallinnon Kieku-toimintajärjestelmän käyttöönotto tukee ammattimaisen johtamisen tavoitetta sekä uudistaa henkilöstö- ja taloushallinnon palvelutoimintaa.

1.4 Viestintä

Viestintätoiminnot jaettiin eri osastoille vuoden 2014 organisaatiouudistuksessa. Vuonna 2015 panostetaan yhteisön ja toimintatapojen rakentamiseen organisaatiomuutoksen jälkeen ja uudistuneiden tehtävänkuvien selkiyttämiseen. Viestinnän resurssit ovat kohtuulliset suhteessa osastojen tarpeisiin. Haasteena on erityisesti vastata laitoksen muutostarpeisiin suhteessa strategian uudistumislupauksiin, mainetutkimuksen tuloksiin sekä ulkoisen rahoituksen hakemiseen liittyen. Resurssit keskitetään strategian priorisointien mukaiseen toimintaan.

Viestintäyksikön henkilöstö koostuu viestinnän asiantuntijoista. Nykyisin ammattitaito

painottuu usein tietylle viestinnän osa-alueelle. Tulevaisuudessa tarvitaan enemmän viestinnän ja vaikuttamisen moniosaajia, joilla on hyvä sidosryhmätuntemus. Rekrytoinneissa kiinnitetään huomiota osaamisen monipuolistamiseen.

Viestinnän tehtäväkenttä muuttuu jatkuvasti. Se edellyttää koko organisaatiolta ja henkilöstöltä jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Lisäksi tarvitaan viestintäkanavien ja keinojen jatkuvaa uudistamista. vuonna 2015 panostetaan erityisesti asiantuntijoiden viestintä- vaikuttamisvalmiuksien vahvistamiseen ja vaikuttajaviestinnän nivoamiseen osaksi talon toimintatapaa.

Vuoden 2015 toiminnallisia tavoitteita viestinnän osalta ovat:

- THL:n strategian lanseeraaminen viestinnän keinoin. Tavoitteena on, että strategian pääsisältö on tuttu koko henkilöstölle.
- THL:n maineen parantuminen ja brändin vahvistuminen. Selvitämme tarkemmin sidosryhmien odotuksia ja tuemme laitoksen muutostavoitteita viestinnän keinoin.
- Työyhteisöviestinnän tehostaminen. Työyhteisöviestinnälle tehdään kokonaissuunnitelma ja henkilöstön väliselle vuorovaikutukselle kehitetään uusia foorumeja.
- Osastoviestinnän palvelulupaus on määritelty ja osastot hyödyntävät aktiivisesti viestinnän palveluja.
- Digitaalisen viestinnän kanavien ja tuotteiden käytettävyyttä on parannettu ja panostettu erityisesti visuaaliseen viestintään.

1.5 Toiminnan painopisteet 2015

Vuonna 2015 eletään aikaa, jolloin sopeutuspäätöksiä konkretisoidaan. Uudistettu organisaatorakenne astui voimaan vuoden alusta alkaen ja sen luontevaksi jatkoksi kiteytettiin laitoksen strategia.

Budjettirahoituksen sopeutukset on kohdistettu siten, että keskeiset strategiset painopisteet eivät muutu ja laitoksen nykyiset lakisääteiset tehtävät voidaan hoitaa tyydyttävästi. Tosin leikkaukset kaventavat jossain määrin laitoksen tarjoamaa asiantuntija-tukea. Kestävän rahoituspohjan suunnitteleminen on tärkeä painopistealue vähenevän budjettirahoituksen vuoksi.

Sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän uudistukseen liittyvät asiantuntijatehtävät ovat keskeisenä painopisteenä. Valmistaudutaan tukemaan valtakunnallista ja alueellista päätöksentekoa historiallisesti merkittävän muutoksen toteuttamisessa.

Kaikki muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä heijastuvat tilasto- ja rekisterituotannossa ja kansallisissa tietojärjestelmäpalveluissa. THL tukee valtakunnallisen tietopohjan syntyä kehittämällä tiedolla johtamisen välineitä, tiedonkeruita, jalostusta ja julkaisukanavia.

Väestön terveyden, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen sekä eriarvoisuuden ja tapaturmien torjunnan työn toteuttamismalleja kehitetään osana sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän uudistusta. Lisäksi mm. osallistutaan kansallisen muistiohjelman toteuttamiseen. Tärkeänä tehtävänä on myös tuottaa väestötutkimuksista sosioekonominen aseman mukaiset aikatrendit keskeisistä terveys-käyttäytymisen ja riskitekijöiden muutoksista.

Infektiotaudeissa on meneillään merkittävän suuri toimintatapojen muutos, jossa käytännössä koko asiantuntijalaboratoriotoiminnan työvälineet ja toimintamallit uudistetaan 3-4 vuotta kestävässä muutosprosessissa. Tämä tarkoittaa henkilökunnan osaamisen merkittävää kehittämistä. Hankkeen aikana on kehitettävä myös tietojärjestelmiä, jotta uudentyypinen tieto voidaan

hyödyntää myös takautuvasti yhteensopivasti.

Ympäristöterveyden ja rokotusten alueella asiantuntemusta terävöitetään entisestään. Keskeinen tehtävä on edistää väestön terveyttä suojelevia toimia yhteiskunnan kaikilla tasoilla, mikä edellyttää elinympäristön riskitekijöiden ja niihin kohdistuvien toimien vaikutusarviointia.

Vankiterveydenhuollon siirto Rikos-seuraamuslaitoksesta Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen vastuulle valmistellaan vuoden 2015 aikana. Siirto toteutetaan v. 2016 alusta ja sen mukana

siirtyy n. 16 milj. euron määräraha. Vuodesta 2015 alkaen THL vastaa valtakunnallisesta turvakotitoiminnan järjestämisestä ja palveluntuottajien valinnasta sekä valtionavustuksen maksatuksesta sekä käytön valvonnasta. Valmistellaan myös oikeuslääketieteellisten ruumiinavausten ja oikeuslääketieteellisten laboratoriotoimintojen siirto Helsingin yliopistosta Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle vuoden 2016 alusta lukien.

Organisaatiouudistuksen myötä uusien osastojen ja yksiköiden työn käynnistäminen ja toiminnan vakiinnuttaminen on keskeinen osa vuoden 2015 toimintaa. Tärkeää on myös jatkaa ammattimaisen johtamisen kehittämistä. Tarkoituksena on myös kehittää koko henkilöstön yhteistyönä työympäristöä, uusia työskentelytapoja ja reilua työyhteisöä.

Toiminnan suunnat 2015

- Sidosryhmäyhteistyön kehittäminen
- Kestävän rahoituspohjan suunnittelu
- Tietovarantojen aiempaa tehokkaampi hyödyntäminen
- Annetaan tukea sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän uudistamisessa
- Valmistaudutaan ottamaan vastaan uudet toiminnot

2 Osastojen toimintasuunnitelmat

2.1 Hyvinvointi

Toiminta-ajatus, tehtävät ja linjat 2015

Hyvinvointiosaston tehtävänä on tutkia ja edistää eri väestöryhmien hyvinvointia, toimintakykyä ja osallisuutta, sekä palvelujen ja politiikkatoimien vaikuttavuutta. Näitä tehtäviä toteuttaa neljä toiminnallista yksikköä:

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi ja palvelut -yksikkö tutkii ja edistää kuvattujen kohde-ryhmien hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta, sekä arvioi näille väestöryhmille suunnattujen palvelujen vaikuttavuutta.

Ikääntyneet, vammaiset ja toimintakyky -yksikkö tutkii ja edistää ikääntyneiden ja vammaisten ihmisten hyvinvointia, osallisuutta ja palvelujen ja politiikoiden vaikuttavuutta, sekä väestön toimintakykyä.

Yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistämisen yksikkö edistää koko väestön, erityisesti maahanmuuttajien, etnisten vähemmistöjen ja syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden toteutumista yhteiskunnassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksikkö tutkii, arvioi ja tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja eriarvoisuuden sekä tapaturmien vähentämiseen kohdistuvien toimien vaikuttavuutta. Se vastaa myös terveyden edistämisen määrärahojen käytön valmistelusta ja koordinoinnista.

Resurssisuunnitelma 2015

(1000€)

Budjettirahoitus	5 524
Ulkoinen rahoitus	3 771
Maksullinen palvelutoiminta	800

Talouden tunnusluvut:

Ulkopuolisen rahoituksen osuus	37 %
Mapa-kustannusvastaavuus	100 %
Henkilötyövuodet	127

Tavoitteet

- Vuonna 2015 osaston koordinoimia tiedonkeruita rationalisoidaan yhteistyössä väestötutkimusten infrastruktuurin kehittämisprojektin kanssa, havaittuja tietoaaukkoja täytetään (mm. alle kouluikäisten lasten terveys ja hyvinvointi) ja tiedon hyödyntämistä parannetaan kiinnittämällä erityistä huomiota tutkimushankkeitten vaikuttamissuunnitelmiin.
- Verkkopalveluiden ja aihesivujen määrä arvioidaan, sivustoja yhteen sovitetaan ja niiden käyttöä tiedon välittämisessä vahvistetaan.
- Osasto laajentaa yhteistyötään yliopistojen ja muiden tutkimuslaitosten sekä SOTERKO-yhteenliittymän kanssa.

Priorisointilistan tavoitteet:

- Osasto vastaa KASTE-ohjelman kolmen osaohjelman koordinoinnista, osallistuu kansallisen muistiohjelman ja tapaturmien ehkäisyohjelman toteuttamiseen, koordinoi vammaispoliittista ohjelmaa, vastaa EU2020-ohjelman sosiaalisen osallisuuden ja köyhyyden torjuntaohjelman koordinoinnista, sekä osallistuu lainsäädännön seurantaan ja arviointiin. Sote-uudistuksen suunnitteluun ja vaikutusten arviointiin osallistutaan tuottamalla tietoa eri väestöryhmien hyvinvoinnista, terveydestä ja sote-palvelujen vaikuttavuudesta. Terveyden, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen sekä eriarvoisuuden ja tapaturmien torjunnan työn toteuttamismalleja kehitetään osana sote-uudistusta, ja niiden toimeenpanoa kunnissa ja alueellisissa sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteissa tuetaan.

Priorisointilistan supistuvat / lakkautettavat tehtävät:

- Yksittäisissä kunnissa toteutettavia maksuttomia erilliskoulutuksia ja hankkeita supistetaan, suunniteltua kokemusasiantuntijuus- ja vertaistoiminnan vaikutusarviointia ei aloiteta, RAI-yhteistyö ja TOIMIA-palvelu arvioidaan, ja lasten ja nuorten tapaturmien ehkäisyohjelman kansallinen foorumi lopetetaan ja toiminto yhdistetään terveyden edistämisen päivään.

Uudistumislupauksen tavoitteet:

- Uudistumislupauksen toteuttamiseksi osaston työ- ja toimintatapoja uudistetaan ja osaamista suunnataan avaintehtäviin.

2.2 Terveys

Toiminta-ajatus, tehtävät ja linjat 2015

Osaston työn keskeisiä kohteita ovat erityisesti sydän- ja verisuonisairaudet, diabetes, mielenterveys-, päihde- ja riippuvuushäiriöt, syöpä, astma ja allergia, dementia ja muistisairaudet, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, sekä näiden riskitekijät kuten lihavuus, korkea verenpaine, korkea kolesteroli, elintavat ja terveellisten elintapojen edistäminen (ravinto, liikunta, tupakointi, uni, päihteiden käyttö) ja sairauksien varhaiset määrittäjät sekä sairauksien, elintapojen ja ympäristötekijöiden vaikutukset väestön toimintakykyyn ja elämänlaatuun.

Osaston asiantuntijatyön kohderyhmiä ovat päättäjät (kansalliset ja paikalliset), terveydenhuollon ammattilaiset ja palveluiden tuottajat, kansalaisjärjestöt, kansallinen ja kansainvälinen tiedeyhteisö, kansainväliset toimijat (WHO, EU, muut) sekä väestö.

Terveyden seurantayksikkö seuraa ja tutkii väestön ja sen osaryhmien terveyttä ja toimintakykyä sekä niihin vaikuttavia yksilö- ja ympäristötekijöitä. Lisäksi yksikkö ennakoi väestön ja sen osaryhmien terveyden ja toimintakyvyn kehitystä tärkeimpien vaikutettavissa olevien määrittäjien muutoksia koskevien skenaarioiden valossa. Yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa yksikkö myös kehittää suomalaisia ja eurooppalaisia terveyden ja toimintakyvyn seurantajärjestelmiä sekä väestötutkimuksissa tarvittavia mittaus-, analyysi- ja kadonhallintamenetelmiä.

Kansantautien ehkäisyn yksikkö tutkii kansantautien syitä ja ehkäisymahdollisuuksia ja seuraa tautien ja niiden riski- ja suojatekijöiden kehittymistä väestössä. Näiden pohjalta kehitetään sairauksien ehkäisymenetelmiä ja annetaan suosituksia sairauksien ehkäisemiseksi yksilö- ja väestötasolla. Yksikössä tehdään kansantauteihin liittyvää epidemiologista tutkimusta sekä ehkäisyn ja hoidon keinoja selvittäviä interventiotutkimuksia. Yksikön työn tavoite on ehkäistä kroonisia sairauksia ja edistää väestön terveyttä vaikuttamalla kansantautien ehkäisyyn yhteiskunnan eri tasoilla.

Ravitsemusyksikkö seuraa, tutkii ja edistää väestön ravitsemusta. Yksikkö valmistelee kansallisia ravitsemussuosituksia eri väestöryhmille, osallistuu ravitsemuspoliittiseen päätöksentekoon ja ohjaukseen poikkisektoriaalisesti, toteuttaa

muuta STM:n alaiselle laitokselle kuuluvia tehtäviä kansallisesti ja kansainvälisesti. Yksikön ravitsemusepidemiologinen tutkimus keskittyy lasten tärkeimpien kroonisten sairauksien ja lihavuuden syntyyn. Yksikkö ylläpitää ja kehittää ravitsemustutkimusmenetelmiä, -aineistoja ja -järjestelmiä.

Genomiikka ja biomarkkeriyksikkö tutkii kansatautien geneettistä taustaa ja biomarkkereita hyödyntämällä THL:n väestöaineistoja sekä osallistuu kansalliseen ja kansainväliseen geenitutkimuksen asiantuntijatyöhön. Yksikkö vastaa THL Biopankista, koordinoi biopankkien kansallista yhteistyötä, vastaa THL:n väestötutkimusten näytehallinnasta sekä väestötutkimusten ja ravitsemuksen seurantaan liittyvästä laboratorioanalytiikasta.

Mielenterveysyksikkö tutkii ja seuraa mielen terveyden ja mielenterveysongelmien väestötason trendejä ja niiden suojaavia ja riskitekijöitä. Muita perustehtäviä ovat mielenterveyden edistämisen, mielenterveysongelmien hoidon ja palvelujärjestelmän tutkiminen, kehittäminen ja tukeminen sekä itsemurhien ehkäisy. Lisäksi yksikkö vastaa viranomaistoimintana oikeuspsykiatristen asioiden lautakunnassa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä WHO mielenterveysalan yhteistyökeskuksen toiminnasta.

Alkoholi ja huumeet -yksikkö seuraa ja analysoi alkoholin ja huumeiden käytön, käyttötapojen ja haittojen kehitystä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä; seuraa ja arvioi päihdehaittoja vähentäviä politiikka- ja ehkäisytoimia sekä alkoholipoliittisia ja huumeepoliittisia järjestelmiä ja tukee poliittista päätöksentekoa; sekä tutkii ja arvioi päihdepalvelujärjestelmää. Yksikkö vastaa WHO:n alkoholi-politiikka-alan yhteistyökeskuksen toiminnasta.

Tupakka, rahapelit ja riippuvuus -yksikön tehtäviin kuuluu tupakoinnin vähentäminen ja siihen liittyvä seuranta ja tutkimus, rahapelaimiseen ja rahapelihaittoihin liittyvä tutkimus ja seuranta sekä ehkäisyn ja hoidon kehittäminen, riippuvuushäiriöiden varhainen tunnistaminen ja ehkäisy, päihdepalvelujärjestelmän kehittäminen, laaja-alaisen ehkäisevän päihdetyön kehittäminen ja tuki sekä riippuvuushaittojen ehkäisyn integrointi edistäminen.

Resurssisuunnitelma 2015 (1000€)

Budjettirahoitus	8 164
Ulkoinen rahoitus	5 164

Talouden tunnusluvut:

Ulkopuolisen rahoituksen osuus	39
Henkilötyövuodet	162

Tavoitteet

- Eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen
Tuotetaan väestötutkimuksista sosioekonomisen aseman mukaiset aikatrendit keskeisiltä terveyskäyttäytymisen ja riskitekijöiden muutoksista
- Muuttuva sairauksien kirjo ja ennakointi
Tuotamme WHO:n NCD strategian mukaiset indikaattorit ja niiden ennusteet vuoteen 2025 saakka.
- Otamme tietoaaineistomme tehokäyttöön
Käynnistämme biopankki toiminnan ja kehitämme siihen liittyviä prosesseja.
Avaamme ravintotietokannan avoimeksi dataksi ja kehitämme sen käyttöön liittyviä prosesseja.
Tuemme väestöaineistojen laajaa käyttöä myös laitoksen ulkopuolella.
- Rakennamme yhdessä työyhteisöämme
Kehitämme johtoryhmän työskentelyä tukemaan koko osaston toimintaa.
Kehitämme yhteistyötä osaston sisällä ja osastojen välillä.
Kehitämme sidosryhmäyhteistyötä.

2.3 Infektiotaudit

Toiminta-ajatus, tehtävät ja linjat 2015

Osasto vastaa infektiotautien seurannan ja torjunnan asiantuntija-, valmius- ja viranomaistoinnista.

Osasto seuraa tartuntatautien ilmaantuvuutta ja esiintyvyyttä ja tukee muita kansallisia ja alueellisia viranomaisia infektiotautien torjunnassa. Osasto toteuttaa tartuntatautilaissa ja -asetuksessa, laissa ja asetuksessa kansainvälisistä terveyssäännöksistä sekä komission päätöksessä EU/1082/2013 määriteltyjä kansallisia ja EU-tason viranomaistehtäviä.

Toiminta keskittyy kansalliseen ja EU-tason infektiotautien infektiopäivystys-, seuranta- ja torjuntajärjestelmien ylläpitämiseen ja kehittämiseen, epidemianselvitysten tukeen sekä mikrobiologiseen asiantuntijalaboratoriotoimintaan. Osasto kerää, tuottaa ja tulkitsee ajantasaisesti infektiotautien torjunnalle välttämättömiä tietoa, jota paikalliset, alueelliset ja muut kansalliset toimijat sekä EU-tason tartuntatautiviranomaiset käyttävät laajasti oman toimintansa ohjaamiseen. Osaston vaikuttavuus syntyy seuraavista osa-alueista: 1) kyvystä tuottaa ja tulkita ajantasaisesti ja oikea-aikaisesti asiakaita palvelevaa seuranta- ja epidemiatietoa, 2) kyvystä tuottaa kansallisia tahoja palvelevaa torjuntaohjeistusta, 3) valmiudesta arvioida infektiotautien erityistilanteiden riskejä sekä välittää nopeasti ja ajankohdasta riippumatta tietoa kansainvälisten ja kansallisten tartuntatautien torjunnan viranomaistahojen välillä, 4) infektiopidemiologian koulutus- ja verkostointitoiminnan kautta edistetään paikallisten ja alueellisten toimivaltaisten viranomaisten yhteistyötä, 5) aktiivisella asiantuntijoille ja tarvittaessa kansalaisille suunnatulla ajankohtaisviestinnällä huolehditaan että yhteistyökumppaneilla ja väestöllä on tarvitsemansa tiedot tartuntatautilanteesta koti- ja ulkomailla.

Osaston asiakkaat koostuvat pääosin Sosiaali- ja terveysministeriöstä sekä muusta valtionneuvostosta, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisista, erityisesti tartuntatautien vastuu-

viranomaista sekä ympäristöterveydestä ja elintarviketurvallisuudesta vastaavista viranomaisista (mm. EVIRA, Puolustusvoimat). Tärkeitä viranomaisyhteistyökumppaneita ovat EU:n tartuntatautien seurannan ja torjunnan viranomaiset (Dg Sanco) ja asiantuntijalaitokset (ECDC, EFSA, EMCDDA ja EMA). Tiedeyhteisö ja ammattijärjestöt kuuluvat myös osaston yhteistyötahoihin. Erityistilanteissa osastolla on vahva rooli välittää tietoa myös kansalaisille.

Osasto on merkittävien muutoshasteiden edessä mutta toiminnan ydintarkoitus säilyy: osasto vastaa kansallisen tason tartuntatautien seuranta-, torjunta- ja asiantuntijalaboratoriotoiminnoista oleellisena osana koko Suomen tartuntatautien ehkäisyn ja torjunnan järjestelmää. Osaston on toiminnassaan huolehdittava siitä että seurantajärjestelmän eri osat uudistuvat nykyajan tarpeisiin vastaten. Infektiotautien seurantastrategiaa on myös tarpeen uudistaa. Tiedon ja sen tulkintojen on oltava entistä nopeammin ja helpommin eri tahojen saatavilla ja monien kanavien kautta.

Vuoden 2014 YT-neuvotteluiden tuloksena osaston rakenne muuttui ja Bakteriologian yksiköt yhdistyivät. Osastolla käynnistyy merkittävän suuri toimintatapojen muutos jossa käytännössä koko asiantuntijalaboratoriotoiminnan työvälineet ja toimintamallit uudistetaan 3-4 vuotta kestävässä muutosprosessin kautta. Hankkeen aikana on kehitettävä sekä osaamista että tietojärjestelmiä.

Osasto on substanssivastuussa kansallisen tartuntatautirekisterin ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Tartuntatautirekisteri on dynaaminen ja ajantasaisesti päivittyvä rekisteri ja muodostaa etäkäytön kautta aktiivisen työvälineen sairaanhoitopiirien ja kuntien tartuntataudeista vastaavien lääkäreiden viranomaistehtäville. Rekisterin tekniset ratkaisut ovat vanhentumassa ja sen uudistamisprosessi on ollut käynnissä useamman vuoden ajan. Rekisterin lääkärinilmoitusten sähköinen ilmoittaminen otetaan käyttöön vuoden 2015 aikana ja rekisterin avoimia rajapintoja sekä käyttäjäystävällisempiä moniympäristösovelluksia pyritään kehittämään yhteistyössä Tieto-osaston kanssa. Myös Tartuntatautilain ennakoitu uudistus vuoden aikana tulee tarkoittamaan rekisterin kehittämisen kannalta uudistumistarpeita.

Resurssisuunnitelma 2015

(1000€)

Budjettirahoitus	5 304
Ulkoisen rahoitus	754
Maksullinen palvelutoiminta	483

- THL tukee STM:ää asiantuntijapalveluin sekä tarjoamalla puitteet ainakin yhden kansainvälisen asiantuntijatason työkokouksen järjestämiseen vuoden 2015 aikana

Osastoviestinnän kehittäminen monikanavaisuutta ja sähköisiä välineitä hyödyntäen

Talouden tunnusluvut:

Ulkopuolisen rahoituksen osuus	12 %
Mapa-kustannusvastaavuus	102 %
Henkilötyövuodet	95

- Osaston tehtäviin kuuluu asiantuntija-, erityistilanne- ja kriisiviestintä/neuvonta sekä täydennyskoulutus infektio- ja tautien torjumiseksi. Viestintä- ja tapahtumatiimiä vahvistetaan pilotoiden mm. verkkovideomuotoista jakelua.

Tavoitteet

Tartuntatautilaki, EU säädökset ja kansalliset tarpeet määrittelevät tartuntatautien seurannan puitteet, mutta eivät yksityiskohtaisesti seurantaan käytettäviä järjestelmiä tai toimintatapoja

- Osasto laatii tartuntatautien seurannan yksityiskohtaisen strategian jossa määritellään edellä mainittujen lisäksi perusteet seurannan tarpeelle ja valituille toimintatavoille ("surveillance for action"-perustaisesti), ml. resurssiperustaiset valinnat

Priorisointilistan tavoitteet:

Hyvinvointiyhteiskunnan kestävyys

- Tartuntatautien torjunnassa ja hoidossa joudutaan yhtäläisesti muiden tautimuotojen kanssa ottamaan huomioon kustannusvaikuttavuusnäkökulmat.
- Joidenkin tautien kohdalla uudet tehokkaat hoidot ovat kustannuksiltaan niin korkeat että niiden terveystaloudelliset vaikutukset on tarkkaan arvioitava.

Eriarvoisuus ja syrjäytyminen

- Huolehditaan haavoittuville ryhmille suunnatun tartuntatautien torjunnan tuesta sosiaali- ja terveyspalveluiden toimijoille, painopisteenä pistämällä huumeita käyttävät; maahanmuuttajataustaiset ja seksuaalivähemmistöt.
- Muuttuva sairauksien kirjo
- Antibioottiresistenssin lisääntyminen ja samanaikainen väestön ikääntyminen saattaa huonontaa hoitovaihtoehtoja ja lisää vähitellen laitoshoidon tarvetta.
- Hoitoon liittyvien infektioiden ja laitos-epidemioiden torjuntaa ja resistenttien mikrobien aiheuttamien epidemioiden selvittämistä
- Globalisaatio muuttaa vähitellen infektio- ja tautikirjoa ja luo painetta varautua uusien taudinaiheuttajien tunnistamiseen

Osaamisen johtaminen

- Infektioepidemiologisen ja kliinisen infektio- ja tautiosaamisen vahvistaminen
- Turvaluokan 3 laboratoriotointa keskitetään Tilkanmäen kampukselle
- Kokogenomisekvensoinnin käyttöönotto ja vaiheittainen sisäänajo eri bakteriologisissa toiminnoissa (usean vuoden hallittu muutoshanke)

Sosiaali- ja terveysministeriön tukeminen Global Health Security Agenda (GHSA) hankkeen puheenjohtajuuskauden aikana. Ministeriö on hankkeen koordinaatiovastaussa

- Suomi osallistuu Valtioneuvoston päätöksellä poikkihallinnolliseen GHSA (Globaali Terveysturvahjelma) -hankeeseen ja toimii sen puheenjohtajana vuonna 2015.

Varautuminen terveysuhkiin

- Toteutetaan mikrobiologisen toiminnan menetelmämurroksen muutoksen vaatimia uudistuksia asiantuntijalaboratoriotoiminnassa: vähittäinen siirtyminen mahdollisimman laajapohjaiseen genomiikkapohjaiseen analytiikkaan
- Varmistetaan vakavien mikrobien osoittamisen asiantuntijatoimintavalmiutta keskittämällä vaaraluokka 3:n mikrobien kanssa tehtävät analyysit Tilkanmäen kapukselle
- Ylläpidetään kansallisia tarpeita ja kansainvälisiä velvoitteita vastaavaa viranomaisille tarkoitettua 24/7/365 infektiopäivystystä
- Palvelujärjestelmän muutos.
- Tartuntatautien seurantarjestelmien kehittämisessä ja ylläpidossa huomioidaan SOTE-järjestelmän tulevat muutokset sekä Tartuntatautilain uudistumisen tuomat vaatimukset
- Kehitetään viestinnän sekä torjuntaohjeistuksen monikanavaisuutta ja interaktiivisuutta

Priorisointilistan supistuvat / lakkautettavat tehtävät:

Osaston toiminta on voimakkaasti painottunut säädösperustaiseen viranomaisyhteistyöhön ja palvelemaan EU:n sekä alue- ja kunta-tason tartuntatauti- ja terveydensuojeluviranomaisia. Tämä työ on katettava pääosin budjettirahoituksella. Resurssien supistuminen vaikuttaa näin ollen melko suoraan toiminnan laajuuteen, vaikkakin vähennettävässä toiminnassa otetaan huomioon muuttuva sairauksien kirjo ja tarpeellinen varautuminen terveysuhkiin.

- Globaalitason Poliotutkimus- ja jatkuva tuki WHO:lle on resurssisysteistä lopetettu vuoden 2015 alusta
- Bordetella pertussis ja Corynebacterium diphtheriae referenssi ja tutkimuslaboratoriotoiminta siirtynyt Turun Yliopistoon

- Matkailuun liittyvien suolistobakteerien tyypitystä vähennetään
- ESBL-laboratoriotoimintaa supistetaan merkittävästi, toiminnan kohdistuessa ensisijaisesti epidemioihin
- Hepatiittien tautitaakatutkimusta supistetaan
- Moniresistenttien ja invasiivisten bakteerien seurantaa rationalisoidaan, supistetaan ja muutetaan osittain otospohjaisiksi
- Matkailuterveysneuvontaa uudistetaan

Uudistumislupauksen tavoitteet:

Uudistamme kumppaneitamme ja asiakkaitamme varten.

- Uudistamme Tartuntatautirekisterin etä-käyttöliittymän asiakaspalautteeseen nojaten
- Siirrymme lääkärien sähköiseen ilmoittamiseen
- Avaamme tietosisältöjä ulkoisille käyttäjille THL:n strategian ja aikataulutuksen mukaisesti

Otamme tietoaimeistomme tehokäyttöön.

- Tartuntatautirekisterin käytettävyyttä parannetaan sekä poistetaan rekisteritiedon lakiin kirjaamattomia hyödyntämisen käytännön esteitä, huolehtien kuitenkin henkilötietojen suojasta.

Vahvistamme ennakkointikykyämme.

- Rullaavien tulostavoitteiden laajeneva käyttöön otto osastolla yksikötasolle asti
- Huolehdimme henkilökunnan asiantuntijuuden säilymisestä

Priorisoinnit ohjaavat voimavarojemme kohdentamista.

- Kansanterveysvaikuttavuus, sidosryhmätarpeet ja säädösvelvoitteet ohjaavat priorisointeja
- Sopeutamme resursseja hallitusti

Rakennamme yhdessä työyhteisöämme.

- Panostamme osallistavaan ja ammattimaiseen johtamiseen.
- Kehitämme osaamistamme yhdessä

2.4 Terveydensuojelu

Toiminta-ajatus, tehtävät ja linjat 2015

Osasto tutkii ja arvioi terveyteen vaikuttavia elinympäristön biologisia, kemiallisia ja fysikaalisia tekijöitä sekä edistää väestön terveyttä suojelevia toimia.

Osaston asiantuntemusalueita ovat rokotukset, asuinympäristön terveyteen vaikuttavat tekijät, ihmiseen ravinnon ja elinympäristön kautta kulkeutuvien kemikaalien terveydellinen merkitys sekä vesiturvallisuus. Osaston keskeinen tehtävä on tutkia ja arvioida elinympäristön biologisten, kemiallisten ja fysikaalisten tekijöiden ihmisen terveydelle aiheuttaman riskin luonnetta ja suuruutta sekä näiltä riskeiltä suojelevien toimenpiteiden vaikuttavuutta. Osasto edistää toimia, joilla on merkittävä terveyttä suojaava ja kokonaistautitaakkaa keventävä vaikutus. Osasto ohjaa myös kansallisen rokotusohjelman toteutusta ja hankkii siinä käytettävät rokotteet. Osaston asiakkaita ovat kaikki, joiden toiminnalla ja päätöksillä voidaan merkittävästi suojella ihmisten terveyttä, erityisesti poliittiset päätöksentekijät, sosiaali- ja terveysministeriö sekä muut ministeriöt, VALVIRA, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset, aluehallintovirastot, kunnat ja kuntayhtymät, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, WHO, EU:n elimet ja virastot.

Terveydensuojelun osasto pyrkii vuonna 2015 entisestään terävöittämään asiantuntemustaan ympäristöterveyden ja rokotusten alueella. Osaston keskeinen tehtävä on edistää väestön terveyttä suojelevia toimia yhteiskunnan kaikilla tasoilla. Tämä edellyttää elinympäristön riskitekijöiden ja niihin kohdistuvien toimien vaikutusarviointia. Hyödyllisen vaikutusarvioinnin avainsanoja ovat tieteellinen näyttö, suhteutus tautitaakkaan kokonaisuutena, kustannus-vaikuttavuus, itse arviointiprosessin ja sen tulosten ymmärrettävyys ja saatavuus. Kansalliset tietovarantomme tarjoavat Suomelle poikkeukselliset mahdollisuudet tuottaa näyttöön perustuvaa terveyttä suojelevien toimien vaikutusarviointitietoa, jolla on kysyntää myös Suomen rajojen ulkopuolella. Valtion budjettirahoituksen supistuessa osasto etsii aktiivisesti uusia rahoituslähteitä ja pyrkii ylipäänsä rakentamaan itselleen kestävä rahoitusstrategian.

Resurssisuunnitelma 2015	(1000€)
Budjettirahoitus	4 834
Ulkoinen rahoitus	2 323
Maksullinen palvelutoiminta	867

Talouden tunnusluvut:

Ulkopuolisen rahoituksen osuus	29 %
Mapa-kustannusvastaavuus	108 %
Henkilötyövuodet	107

Tavoitteet

- Rahoituksen hankinta osaston tavoitteiden toteuttamiseksi toteutuu ennakoitua paremmin
- Kansallisten tietovarantojen hyödyntäminen terveyttä suojelevien toimien vaikuttavuuden arvioinnissa
- Sisäilmaongelmien terveysvaikutusarvioinnin ja priorisoinnin kehittäminen
- Väestön hyvää rokotussuojaa ylläpitävä toiminta mukaan lukien uusien kustannusvaikuttavien rokotteiden käyttöönoton edistäminen
- Uuden sukupolven sekvensointimenetelmien (NGS) hyödyntäminen elinympäristön mikrobiyhteisöjen terveysvaikutusten arvioinnissa
- Sosiaali- ja terveyssektorin rokotustoiminnan kehittäminen väestön rokotussuojan parantamiseksi

Priorisointilistan tavoitteet

Eriarvoisuus ja syrjäytyminen

- Laaja-alainen vaikuttaminen kansallisen rokotusohjelman resurssien ja kehittämisen turvaamiseksi
- Kehittää eri väestöryhmien rokotussuojan immunologista arviointia

Varautuminen terveysuhkiin

- Rokotusohjelman muutosten ja uusien rokotteiden vaikutusarvioiden sekä tieteelliseen näyttöön perustuvien rokotussuositusten laadinta
- Ilmastomuutoksen ja sen torjuntatoimien terveysvaikutusten arviointi ja huomiointi päätöksenteossa
- Tiedon tuottaminen ja levittäminen ilmansaasteille altistumisesta ja altistumisen aiheuttamista terveyshaitoista Suomessa
- Pandemiarokotehankinnan edistäminen
- Valmius vesiepidemioiden ja kemikaalionnettomuuksien selvittämiseen

Priorisointilistan supistuvat / lakkautettavat tehtävät

- Autoimmuunivasteiden tutkimus
- Kansallisen rokotusohjelman yksilöllinen puhelinneuvonta
- Genotoksikologinen tutkimus

Uudistumislupauksen tavoitteet

Uudistumme kumppaneitamme ja asiakkaitamme varten.

- Sidosryhmäsuunnitelma, jossa tärkeimmät sidosryhmät tunnistettu, heidän kanssaan tehtävä yhteistyö ja sen tavoitteet kuvattu sekä vastuutus osaston sisällä sovittu
- Sidosryhmä- ja asiakaspalautteen välineitä kehitetty ja testattu

Otamme tietoaimeistomme tehokäyttöön.

- Useita yksilöityjä tulostavoitteita mm. rokotusten, ilmansaasteiden ja raskaudenaikaisen tupakoinnin terveysvaikutusten arvioinnista tietovarantoja hyödyntäen

Vahvistamme ennakointikykyämme.

- Rullaavien tulostavoitteiden laajeneva käyttöönotto osastolla

Priorisoinnit ohjaavat voimavarojemme kohdentamista.

- Kansanterveysvaikuttavuus ja rahoituksen turvaaminen ohjaavat priorisointeja

Rakennamme yhdessä työyhteisöämme

- Ketterät vuorovaikutukseen perustuvat johtamiskäytännöt

2.5 Järjestelmät

Toiminta-ajatus, tehtävät ja linjat 2015

Järjestelmät-osasto arvioi, kehittää ja tutkii sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää, taloutta ja hyvinvointivaltion rakenteita.

Osaston tehtävänä on koota ja välittää tietoa päätöksenteon tueksi ja tarjota asiantuntijatietoa ja -tukea sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusten valmisteluun ja toimeenpanoon kansallisella ja alueellisella tasolla. Osaston tutkimus tuottaa tietoa palvelujärjestelmän toiminnasta ja vaikuttavuudesta. Osastolla arvioidaan ja kehitetään perusturvaa ja sosiaalityötä sekä tuotetaan sosiaalipoliittisia vaihtoehtoja sosiaalisten ongelmien vähentämiseksi. Osasto tuottaa terveys- ja sosiaalitaloudellista tutkimusta ja asiantuntija-arvioita terveys- ja sosiaalipoliittisesti merkittävistä kysymyksistä vastaten myös horisontaalisesti koko Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen taloustieteellisestä tutkimuksesta.

Osaston toiminta käynnistyi vuoden 2015 alussa THL:n uuden organisaation myötä. Järjestelmät -osasto ja sen viisi yksikköä ovat kaikki pääosin uusia. Osaston toiminnan painopisteinä ovat vuoden 2015 aikana Sote-järjestämislain taustavalmisteluun liittyvät asiantuntijatehtävät, jotka tulevat työllistämään osastoa riippumatta siitä missä aikataulussa sote-uudistus toteutuu. Osastolle perustettiin täysin uusi Reformityksikkö, jonka tehtäviin erityisesti kuuluu tarjota apua ja tukea sekä sote-uudistuksen että muiden koko järjestelmää koskevien uudistusten, kuten rahoitusuudistuksen, taustavalmisteluun ja toimeenpanoon. Lisäksi osaston tutkimusyksiköissä valmistaudutaan niin uudistuksen lähtötietojen keruuseen kuin myös seuraamaan ja arvioimaan uudistuksen toimeenpanon toteutumista. Tutkijat varautuvat myös toteuttamaan laaja-alaiseen tut-

kimukseen perustuvan monipuolisen arvion vuosikymmeniin merkittävimmän sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen uudistuksen vaikutuksista.

Sote-uudistuksen lisäksi osaston asiantuntijoita työllistää sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavaisen rahoitusjärjestelmän purkamisvaihtoehtoja selvittäneen parlamentaarisen työryhmän ehdotusten jatkovalmistelu. Osaston suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä otettiin jo huomioon toimintaympäristössä tapahtuvat merkittävät muutokset kuten palvelurakenneuudistus ja pyrittiin yksikkörakenteella vastaamaan suurimpiin toimintaympäristön muutosten vaikutuksiin.

Osastolla otettiin suunnitteluvaiheessa myös vakavasti se ulkoapäin tullut viesti, jossa esitettiin huoli sosiaalihuollon osaamisen vähäisyydestä laitoksessa. Organisaatiouudistuksen myötä THL:ään syntyi maan suurin sosiaalipolitiikan tutkimusyksikkö. Näin osaston keskiössä tulevat olemaan myös perus- ja vähimmäisturva ja siihen läheisesti liittyvät muut sisältökysymykset, joilla tuetaan mm. valmisteilla olevaa toimeentuloturvan siirtoa Kelalle sekä sosiaalityön aseman selvittämistä uudistuksessa. Muutoinkin sosiaalipalvelujen asiantuntijuuden vahvistaminen tulee painottumaan osaston toiminnassa.

Osastolla otetaan vuoden 2015 aikana vakavasti myös mainetutkimuksen tulokset ja haluamme olla aktiivisesti kääntämässä THL:ää uuteen nousuun. Kartoitamme kevään 2015 aikana valitujen tuotteittemme käytettävyyttä, ajanmukaisuutta ja relevanssia asiakkaittemme parissa. Osaltaan tässä työssä auttaa uusi Asiakkuus ja vaikuttavuus -yksikkö. Yritämme kuunnella ja ennen kaikkea kuulla mitä sidosryhmät meiltä odottavat ja pohdimme miten voimme vastata paremmin asiakkaidemme tarpeita.

Valtion budjettirahoituksen supistuessa osastolla on lähdetty aktiivisesti etsimään uusia rahoituslähteitä ja uusia ja uudenlaisia kumppaneita.

Resurssisuunnitelma 2015

(1000€)

Budjettirahoitus	10 694
Ulkoisen rahoitus	3 075

Talouden tunnusluvut:

Ulkopuolisen rahoituksen osuus	22 %
Henkilötyövuodet	96

Tavoitteet

- Uuden osaston avoimen ja ulospäin suuntautuvan toimintatavan kehittäminen (yli yksikkö- ja osastorajojen sekä laitoksesta muuhun yhteiskuntaan)
- Sosiaalipalvelujen asiantuntemuksen lisääminen
- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen arviointitutkimuksen suunnitelman valmistelu ja pilotointi
- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toimeenpanon tuen suunnitelman valmistelu (ajoitus riippuu sote-lain valmistumisesta ja uudistuksen toimeenpanon aikataulusta)

Priorisointilistan tavoitteet:

- Palvelujärjestelmän muutos - sote-järjestämislain ja rahoitusuudistuksen taustavalmisteluun osallistuminen tuottamalla taustamateriaalia ja arvioita uudistusvaihtoehtojen vaikutuksista
- Eriarvoisuus ja syrjäytyminen - uusien tutkimusavausten valmistelu sekä tutkimustulosten jalostaminen päättäjille helposti omaksuttavaan muotoon

Priorisointilistan supistuvat / lakkautettavat tehtävät:

- Osaston yksiköissä pyritään luopumaan yhden henkilön varassa olevista haavoittuvista hankkeista tai sulauttamaan ne osaksi yksiköiden isompia hankkeita.

Uudistumislupauksen tavoitteet:

Uudistumme kumppaneitamme ja asiakkaitamme varten:

- Yksiköt ovat valinneet (mainetutkimuksen tulosten analysoinnin pohjalta) kaksi toteutettavaa uutta toimintatapaa, joiden avulla vastaamme aiempaa paremmin asiakkaidemme odotuksiin.

Priorisoinnit ohjaavat voimavarojemme kohdentamista:

- Osastolla etsitään aktiivisesti uusia rahoituskanavia ja yhteistyökumppaneita. Osasto osallistuu esimerkiksi Suomen akatemian strategisen tutkimuksen neuvoston kevään 2015 hakuun valmistelemalla päähakijana laajaa hanke-ehdotusta sekä osallistumalla kumppanina lukuisiin muiden tahojen vetämiin konsortioihin.

Vahvistamme ennakkointikykyämme:

- Osasto valmistautuu sote- ja rahoitusuudistusten vaihtoehtojen vaikutusten ennakoarviointiin sekä uudistusten taustavalmisteluun ja toimeenpanon tukemiseen; osastolle on perustettu erityisesti näitä tehtäviä varten Reformit -yksikkö.

Rakennamme yhdessä työyhteisömme:

- Otamme aktiivisesti käyttöön uusia toimintatapoja, joita uudet toimitilat mahdollistavat. Osastolla rakennetaan yhteishenkeä esimerkiksi säännöllisillä osastajohtajan aamukahveilla ja osaston koko henkilöstölle suunnitelluilla yhdistetyillä virkistytymis- ja kehittämisspäivillä.

2.6 Valtionpalvelut

Toiminta-ajatus, tehtävät ja linjat 2015

Vuonna 2015 perustetun uuden osaston tehtävänä on ohjata, koordinoita ja tuottaa valtion sosiaali- ja terveysalan erityispalveluja ja vastata alaisestaan viranomaistoiminnasta. Keskitetyn ohjauksen ja kehittämistyön tavoitteena on taata kansalaisille yhdenvertaiset ja laadukkaat erityispalvelut maankattavasti. Osaston toiminnassa korostuu poikkihallinnollinen yhteistyö, ja asiakkaat edustavat useita eri hallinnonaloja.

Osaston vastuulla on lakisäätöinen valtakunnallinen kuolemansyyn selvityksen ohjaus ja valvonta sekä oikeuslääketieteellisten ruumiinavausten tekeminen osana poliisin suorittamaa oikeuslääketieteellistä kuolemansyynselvitystä. Tärkeä tehtävä on valtakunnallinen oikeuslääkinnän kehittäminen vuoden 2010 kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Osasto vastaa oikeustoksikologisista ja päihdetestauksen piiriin kuuluvista tutkimuksista ja asiantuntijalausunnoista, sekä toimii alan kansallisena asiantuntijana, konsulttina ja kouluttajana. Osasto arvioi ja kehittää päihdetestauskäytäntöjä ja menetelmiä, sekä tuottaa tietoa päihteiden käytöstä ja esiintyvyydestä.

Osaston vastuulla on lakisäätöisten oikeusgeeneettisten isyystutkimusten ja muiden sukulaisuus- ja identtisyystutkimusten tekeminen, sekä toimiminen kansallisena asiantuntijana, ohjaajana ja kouluttajana. Osasto vastaa 2016 voimaan tulevan uudistetun isyylain toimintaprosessien suunnittelusta ja osallistuu kuntatoimijoiden ym toimijoiden koulutukseen.

Osasto vastaa vuodesta 2015 alkaen valtakunnallisesta turvakotitoiminnan järjestämisestä ja palveluntuottajien valinnasta sekä valtionavus-

tuksen maksatuksesta sekä käytön valvonnasta. Keväällä 2015 solmitaan sopimukset valittujen palveluntuottajien kanssa. Lisäksi osasto tekee alustavan kokonaisvaltaisen hankesuunnitelman turvakotitoiminnan järjestämisestä.

Valtion palvelut-osaston tehtävänä on THL:n alaisen hallinnon, lastensuojeluyksiköiden ja valtion mielisairaaloiden, tulosohjaus. Keskeisenä tehtävänä on huolehtia THL:n alaisten lastensuojeluyksiköiden, koulukotien ja Vankilan perheosaston, toiminnan korkeasta laadusta ja kehittämisestä. Koulukotien alijäämäisen taloustilanteen korjaamiseksi tehostetaan säästötoimenpiteitä. Lisäksi selvitetään koulukotiyksiköiden kiinteistöjen tila ja käynnistetään pitkän aikavälin toimipaikka- ja tilasuunnitelma. Vankilan perheosaston hallinnollisen rakenteen tarkoituksenmukaisen malli selvitetään. Valtion mielisairaaloiden, Vanhan Vaasan ja Niuvanniemen sairaalan, tilasuunnitelmat tarkastellaan ja arvioidaan jatkokehittämisen tarpeet.

Uudet tulevat avaukset

1) Valmistautuminen Helsingin yliopiston oikeuslääketieteellisten toimintojen siirtoon THL:ään 1.1.2016. Tavoitteena on varsinaisen siirtosopimuksen solmiminen kesäkuussa 2015.

2) Valmistautuminen rikos- ja riita-asioiden sovittelutoiminnan siirtoon aluehallintovirastoilta THL:ään 1.1.2016. Laaditaan toiminnan resursien käyttösuunnitelma ja hankesuunnitelman luonnos sovittelutoiminnan valtakunnallisesta organisoimisesta ja kehittämisestä.

3) Osasto koordinoi vankiterveydenhuollon hallinnonalan siirtoa Rikosseuraamuslaitokselta THL:ään 1.1.2016 alkaen. Tavoitteena on valmis-
tella sujuva siirto ja taata riittävät edellytykset toiminnan tulevalle kehittämiselle.

Resurssisuunnitelma 2015

(1000€)

Budjettirahoitus 2 858

Ulkoinen rahoitus 83

Maksullinen palvelutoiminta 1 852

- Luoda näkemys osaston eri toimintoihin liittyvien sähköisten tietojärjestelmien kehittämisen suuntaviivoista ja aikataulusta.

Talouden tunnusluvut:

Ulkopuolisen rahoituksen osuus	2 %
Mapa-kustannusvastaavuus	105 %
Henkilötyövuodet	56

Tavoitteet

- Rakentaa toimiva Valtion palvelut-osaston kokonaisuus, suunnitella osaston tuleva yksikkö/toimintarakenne vuodesta 2016 alkaen, luoda pohja toimiville osaston sisäisille toimintatavoille ja yhteistyökäytännöille THL:n muiden osastojen/yksiköiden ja ulkopuolisten kumppanien kesken.
- Turvata riittävät toimintaedellytykset ja resurssit osaston toiminnalle ja uusille tuleville siirtyville toiminnoille.
- Valmistella hallittu ja resursseiltaan riittävä Helsingin yliopiston oikeuslääketieteen toimintojen siirto THL:een.
- Solmia turvakotitoiminnan palveluntuottajien kanssa ensimmäiset 5-vuotiskausisopimukset ja laatia alustava hankesuunnitelmaluonnos turvakotitoiminnan valtakunnallisesta järjestämisestä.
- Valmistella osaston vastuulle tulevien uusien toimintojen (rikos- ja riita-asioiden sovittelu, vankiterveydenhuolto) sujuva siirto 1.1.2016 alkaen ja käynnistää toimintasuunnitelmaluonnosten tekeminen yhteistyössä keskeisten toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.
- Vastata 1.1.2016 voimaan tulevan uudistetun isyyslain toimintaprosessin suunnittelusta (mukaan lukien käytettävien lomakkeiden uudistamisen) sekä osallistua eri toimijoiden kouluttamiseen (kuntatoimijat, käräjäoikeudet ym).

Priorisointilistan tavoitteet:

Eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen:

- Kehitämme THL:n alaisten lastensuojeluyksiköiden (koulukodit ja Vankilan perheosasto) toimintaa palveluiden laadun parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi mm. perhetyötä ja nuorten jälkihuoltoa kehittämällä.
- Rakennamme valtakunnallisesti yhdenvertaiset turvakotipalvelut väkivallan uhan alla oleville aikuisille ja lapsille.
- Palvelujärjestelmän muutos
- Takaamme kansalaisille yhdenvertaiset ja laadukkaat valtion järjestämät sosiaali- ja terveysalan erityispalvelut maankattavasti.

Priorisointilistan supistuvat / lakkautettavat tehtävät:

- Vuonna 2015 perustetun Valtion palvelut-osaston tehtäviä ei ole mahdollista supistaa/lakkauttaa, sen sijaan osastolle sijoittuu useita uusia THL:n vastuulle tulevia tehtäviä.

Uudistumislupauksen tavoitteet:

Uudistumme kumppaneitamme ja asiakkaitamme varten.

- Vahvistamme sidosryhmäyhteistyötä rakentamalla uusia poikkihallinnollisia kumppanuuksia kuntatoimijoiden ja muiden valtionhallinnon edustajien kanssa. Rakennamme ja kehitämme valtion erityispalveluja yhdessä THL:n kumppanien kanssa ja vahvistamme valtakunnallista verkostomaista työtapaa.

Vahvistamme ennakointikykyämme

- Seuraamme valtakunnallisesti valtion sosiaali- ja terveysalan erityispalvelujen tarpeen ja vaatimusten muutosta vastuullamme olevien palvelujen ennakoiduksi kehittämiseksi. Tämä edellyttää erityispalvelujen seurantajärjestelmien luomista ja kehittämistä.

Otamme tietoaaineistomme tehokäyttöön

- Luomme kokonais kuvan toistaiseksi hyödyntämättömistä eri toimintojen (esim. oikeuslääkintä, oikeustoksikologia) tietovarannoista.

- Kehitämme sähköisiä tiedon arkistoinnin ja seurannan rakenteita tiedon käytettävyyden helpottamiseksi.

Priorisoinnit ohjaavat voimavarojemme kohdentamista

- Arvioimme säännöllisesti omaa toimintaamme, tavoitteiden määrittelyä ja niiden vaikutusta.

Rakennamme yhdessä työyhteisöämme

- Suunnittelemme ja kehitämme toimintaa avoimesti koko henkilöstön yhteistyönä. Henkilöstön toiveet ja kehittämisideat on kartoitettu ja huomioitu.

3 Horisontaalitoiminnot ja hallinto

3.1 Tietopalvelut

Toiminta-ajatus, tehtävät ja linjat 2015

Tietopalvelut-osasto luo edellytyksiä THL:n tietopääoman, ajanmukaisten tuotteiden ja helppokäyttöisten kanavien käytölle toiminnasta vahvasti viestien. Osasto koostuu kuudesta yksiköstä ja sen toiminta on käynnistynyt organisaatiouudistuksen 2015 yhteydessä. Tietopalvelut-osasto saavuttaa päämääränsä yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa THL:n muiden osastojen sekä ulkoisten asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa.

- Tietojärjestelmät-yksikön toiminta-ajatuksena on tukea koko laitoksen asiantuntija-toimintaa tietojärjestelmien avulla ja johtaa tietohallintoa.
- Tietorakenteet-yksikön toiminta-ajatuksena on varmistaa ja seurata sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietovarantojen käytettävyyttä ja yhteensopivuutta valtakunnallisten luokitusten, koodistojen ja tietorakenteiden kautta.
- Tilastot ja rekisterit-yksikkö vastaa THL:n lakisääteisestä kansallisesta ja kansainvälisestä tilastoviranomaistyöstä, niihin liittyvistä tiedonkeruista ja julkaisutoiminnasta.
- Tietovarantopalvelut-yksikkö tarjoaa tietovarantojen elinkaari-, tieto- ja tutkijapalveluita THL:n asiantuntijoille ja ulkoisille asiakkaille sekä kehittää laitoksen datapolitiikkaa ja tiedonhallinnan yhteisiä periaatteita.
- Operatiivisen toiminnan ohjaus-yksikkö (OPER) tukee, ohjaa ja koordinoi valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen (Kantapalvelut) kehittymistä ja käyttöönottoa,

päämääränä on varmistaa, että asiakkaan terveys- ja hyvinvointitieto on hyödynnettävissä, kun sitä tarvitaan.

- Tuotteet-yksikkö kehittää ja tuottaa THL:n asiakkaita, kumppaneita ja sidosryhmiä hyödyttäviä tuotteita sekä vastaa THL:n tuotesalkun hallinnasta sekä tuoteprojektien johtamisesta.

Resurssisuunnitelma 2015	(1000€)
Budjettirahoitus	5 891
Ulkoinen rahoitus	20 207
Maksullinen palvelutoiminta	635
THL:n tietojärjestelmien lisenssit	1 022

Talouden tunnusluvut:

Ulkopuolisen rahoituksen osuus	76 %
Mapa-kustannusvastaavuus	105 %
Henkilötyövuodet	128

Tavoitteet

Laitoksen yhteiset tiedonkeruiden ja -hallinnan periaatteet ja infrastruktuurikehitys etenevät suunnitelmallisesti ja laaja-alaisessa yhteistyössä. Luonnokset datapolitiikasta ja suunnitelma sen jalkautuksesta on työstetty ja käsitelty vuorovaikutuksessa osastojen kanssa ja THL:n johtoryhmää vahvasti sitouttaen. Väestötutkimusten infrastruktuurin kehittämistyö projektoidaan ja resursoidaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastiedon toissijaista käyttöä koskevan lainsäädännön uudistamistyössä varmistetaan THL:n tiedonkeruun lakiperustat ja turvataan laitoksen kyky uudistaa ja tehostaa tiedontuotantoa, jalostusta ja jakelua terveyden ja hyvinvoinnin seurantaa, tutkimusta, valvontaa, terveydensuojelua ja tietojohdantamista varten

Varmistetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttöönottojen ja operatiivisen toiminnan tuen jatkuminen. Tehdään laajasti tunnetuksi valtakunnallisia kansalaispalveluja (Omahoitopolut, Palveluvaaka, Omakanta) sekä viestitään aktiivisesti valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen (reseptikeskus, potilastiedon arkisto, tiedonhallintapalvelu, palveluhakemisto) käyttöönottoista ja käytön kehittymisestä.

Tietopalvelut-osaston toimintaa tehostetaan ja kehitetään suunnitelmallisesti supistuvien talous- ja henkilöstöresurssien mukaisiksi. Toimintaprosesseja yhtenäistetään ja suoraviivaistetaan. Laitoksen verkkopalvelut käydään systemaattinen läpi, osa palveluista lakkautetaan ja teknisiä alustoja yhtenäistetään. Osastolla toteutuu systemaattinen tapa seurata talous- ja henkilöstötilannetta ennakoivasti.

Priorisointilistan tavoitteet:

Eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen: Tietopalvelut-osasto tukee tavoitetta kehittämällä tiedonkeruita, tiedon jalostusta ja julkaisukanavia yhteistyössä muiden osastojen kanssa (etenkin hyvinvointi- ja järjestelmät osastot)

Muuttuva sairauksien kirjo: Tietopalvelut osasto koordinoi väestötutkimusten ja muiden laajojen tiedonkeruiden kehittämistä yhtenäisten toimintatapojen ja työkalujen synnyttämiseksi. Yhteistyö erityisesti terveys-, hyvinvointi- ja järjestelmät-osaston kanssa.

Varautuminen terveysuhkiin: Tietopalvelut osasto uudistaa tiedonkeruutapoja, niiden tietosisältöjä sekä tietotuotteita ja julkaisukanavia yhteistyössä muiden osastojen kanssa (etenkin infektiaudit- ja terveydensuojelu-osastot).

Palvelujärjestelmän muutos: Tietopalvelut-osasto tukee sote-uudistusten valtakunnallisen tietopohjan syntyä kehittämällä tiedolla johtamisen välineitä, tiedonkeruita, jalostusta ja julkaisukanavia. Tuemme valtion palvelujen uudelleenorganisointumista ja THL:n uusien tehtävien haltuunottoa tietojärjestelmä- ja rekisterinpitokysymyksissä.

Sopeutusta ja supistuvia resursseja koskevat tavoitteet:

Julkaisutoiminnan ja verkkopalvelujen rationalisointi ja fokusointi: Nykyinen tuotevalikoima priorisoidaan, osa tuotteista ja verkkopalveluista lakkautetaan, kehitys- ja julkaisuprosesseja yhtenäistetään ja tehostetaan. Maksullista toimintaa uudelleen organisoidaan, tapahtuma- ja kirjamyyntiä vahvistetaan.

Tiedonkeruiden käytäntöjen yhtenäistäminen ja geneeristen työkalujen kehitys: THL:n väestötutkimusprojektit tukeutuvat 2016 lähtien tuotteistettuihin ratkaisuihin logistiikan-, tiedonhallinnassa, lomakesuunnittelussa ja perusraportoinnissa.

Osallistutaan aktiivisesti rekisterilainsäädännön uudistamiseen ja Kanta/Kansa-palvelujen kehittämiseen, jotta tilasto-/rekisteriaineistoja saadaan tulevaisuudessa mahdollisimman paljon teknisten rajapintojen kautta.

Uudistumislupauksen tavoitteet:

Vahvistamme ennakointikykyämme: Laitoksen tiedonkeruiden tietosisältöjä, tiedonkeruuprosesseja, raportointia ja tuotteiden käytettävyyttä kehitetään tietojohdantamisen tietotarpeiden mukaisesti.

Otamme tietoaimeistomme tehokäyttöön: Laitoksen datapolitiikan määrittely ja tietovarantohjelma luovat selkeät periaatteet laitoksen tietovarantojen käytölle. Tuemme THL biopankin toiminnan käynnistymistä tietojärjestelmäkehityksellä ja lupa- ja luovutusprosessien kehittämällä. Kehitämme laitoksen tietotuotevalikoimaa systemaattisesti.

Priorisoinnit ohjaavat voimavarojemme kohdentamista: Toteutetaan laitoksen verkkopalvelujen ja tuotevalikoiman läpikäynti, priorisointi ja supistaminen.

Rakennamme yhdessä työyhteisöämme: Yksiköiden kesken toteutetaan organisoidusti tiedonvaihtoa ja verkottumista sekä toteutetaan vuorovaikutteisia osastokokouksia. Asiakkuusteemaa työstetään kaikissa yksiköissä ja kehittämissuunnitelmissa asiakas- ja palvelunäkökulmat vahvistuvat. Toteutamme yhteistyössä hallinnon ja kehittämisen osaston kanssa laitoksen sisäisiä yhteistyö- ja palvelutarpeita kartoittavan ”pitkän marssin”. Sen tulokset koostetaan, viestitään ja aloitetaan kehittämistoimenpiteitä.

3.2 Hallinto ja kehittäminen

Toiminta-ajatus, tehtävät ja linjat 2015

Hallinto ja kehittäminen –osasto luo edellytyksiä johtamiselle ja organisaation toiminnalle, vastaa koko laitoksen henkilöstö-, talous- ja hallintopalveluiden järjestämisestä, laitostasoisista tukitoiminnoista sekä ylimmän johdon tukipalveluista. Tuemme vahvasti laitoksen strategianmukaista kehittämistä. Tänä vuonna keskitymme uuden organisaation mukaisen johtamisjärjestelmän kehittämiseen, johtamisvastuiden täsmentämiseen ja johtamisen työkalujen uudistamiseen. Panostamme sekä hallinnon omien että laitostason työskentely- ja toimintatapojen uudistamiseen ja parantamiseen.

Resurssisuunnitelma 2015 (1000€)

Budjettirahoitus	5 483
Ulkoisen rahoitus	47
Maksullinen palvelutoiminta	1 797

Laitoksen yhteiset kulut (mm. vuokrat, muut kiinteistökulut, palvelukeskus, tietojärjestelmät, työterveys)	15 102
--	--------

Talouden tunnusluvut:

Ulkopuolisen rahoituksen osuus	1 %
Mapa-kustannusvastaavuus	95 %
Henkilötyövuodet	110

Tavoitteet

Jatkamme johtamisen kehittämistä vuorovaikutteisen, reilun ja avoimen johtajuuden lähtökohdista. Kohdistamme laitoksen resurssit optimaalisesti niin, että toimenpiteemme ovat linjassa strategian kanssa. Vähennämme osaoptimoinnin riskejä resurssisuunnittelussamme. Ennakoimme yhteiskunnallisia ja hallinnonalan muutoksia.

- Parannamme sekä THL:n että valtion lasten- suojeluyksiköiden ja mielisairaaloiden johtamisen edellytyksiä Kiekun hallitulla käytönotolla.

- Uudistamme resurssijaon valmistelua ja budjetoitintiprosessia siten, että THL:n taloudellisten resurssien käyttö on suunnitelmallista ja mahdollistaa tehokkaan toiminnan.
- Varmistamme laitokselle siirtyvien uusien toimintojen hallitun siirtymisen ja toimitilahankkeiden toteuttamisen kokonaistaloudellisesti.
- Laadimme THL-tasoisien henkilöstö- ja koulutussuunnitelman, sisältäen inhimillisen pääoman suunnitelman ja tasa-arvosuunnitelman.
- Tuotamme kokonaiskuvan THL:n maksullisen palvelutoiminnan tilanteesta, jonka pohjalta laadimme suunnitelman liiketoiminnan kannattavuuden parantamiseksi. Suunnittelemme keinot lisätä yrityksiltä tulevaa tutkimusrahoitusta ja luomme yritysysteistyölle selkeät pelisäännöt.

Priorisointilistan tavoitteet:

Vaikutamme tavoitteisiin välillisesti luomalla edellytyksiä osastojen johtamiselle ja toiminnalle.

Uudistumislupauksen tavoitteet:

Muutamme toimintatapojamme entistä joustavammiksi ja asiakaskeskeisimmiksi. Tulokselisuutemme perustuu osaamiseen: uudistamme tuotteitamme ja palvelujamme sekä niiden tuottamistapoja asiakastarpeiden pohjalta. Vahvistamme ennakointikykyämme seuraamalla aktiivisesti toimintaympäristömme muutoksia ja osallistumalla muutosten valmisteluun. Viesimme ennakoivasti.

Suuntaamme resurssimme ydintoimintoihin ja kehitämme niitä toimintatapoja, jotka tuottavat asiakkaillemme lisäarvoa. Parannamme työyhteisötaitojamme, toimimme avoimesti ja yhteistyössä ja hyödynnämme työympäristömme tarjoamia mahdollisuuksia toiminnassamme monipuolisesti.

LIITE 1:
Sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveystieteiden tutkimuslaitoksen tulossopimuksen tulostavoitteet 2015

	Toiminnallinen tavoite ja tulostavoite 2015	Vastuutaho/osasto Muut osastot	Toimenpiteet THL:ssä (vastuuyksikkö)
Tuottavuus			
Vaikuttavuus- ja tuloksellisuus-toimenpiteet	1. THL:n tuottavuus, vaikuttavuus ja tuloksellisuus on kehittynyt uudessa vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.	Johtoryhmä Hallinto ja kehittäminen, osastot	THL sopeuttaa toimintansa vastaamaan käytettävissä olevia resursseja. Inhimillistä pääomaa kehitetään tavoitteiden mukaisesti (IPO).
	2. THL osallistuu hallinnonalan nimettyjen VATU-hankkeiden toimeenpanoon erikseen sovittavalla tavalla.	Hallinto ja kehittäminen	Oikeuslääkinnän tietojärjestelmä-projekti ja vankien terveydenhuollon kehittäminen, järjestäminen ja rahoitus.
Kokonaisarkkitehtuurimenetelmän (KA) käyttö	3. THL on toteuttanut yhteentoimivuuden sekä kuvaukset kokonaisarkkitehtuurimenetelmällä ja menetelmä on osa jatkuvaa toimintaa.	Tietopalvelut	Jatketaan kokonaisarkkitehtuurityötä työsuunnitelman mukaan. (TIVA)
	4. Merkittävimmät kehitysprojektit ovat hankesalkunhallinnan piirissä ja niissä toteutetaan arkkitehtuuria.	Tietopalvelut	Varmistetaan, että vähintään ne tietojärjestelmäprojektit, joiden kokonaiskustannukset ovat yli 1 ME tai koskevat useita viranomaisia on kirjattu hankesalkkuun. (Tietojärjestelmät -yksikkö) Hankesalkun pääkäyttäjäys (Suunnitteluyksikkö)
	5. Tietovarantojen kuvaukset ovat ajan tasalla ja avoimen datan osalta edetään suunnitelmien mukaisesti.	Tietopalvelut	Perustetaan THL:een uusi yksikkö, jonka yhtenä tehtävänä on tietovarantojen kuvaamisen tukeminen sekä avoimen datan ohjelman koordinointi. Avoimen datan suunnitelma on päivitetty STM:n ohjeiden mukaan ja sen toimeenpanoa edistetään. (TIVA)
	6. KA-kypsyystaso 3 on saavutettu.	Tietopalvelut	KA-kypsyystaso kasvaa hitaasti kokonaisarkkitehtuurityön edetessä. THL:n KA-kypsyystaso on itsearviointien perusteella ollut noin 2. On epätodennäköistä, että KA-kypsyystaso 3 tultaisiin saavuttamaan asetetussa aikataulussa. (TIVA)
Tieto- ja viestintä-tekniikan hyödyntämisen tehostaminen	7. Tietohallintolain ja JulkICT strategian edellyttämät ja muut VIP:in tarjoamat yhteiset palvelut sekä järjestelmät on otettu käyttöön.	Hallinto ja kehittäminen Tietopalvelut Kaikki	Suunnitellaan ja toteutetaan teknisiä järjestelyjä, joilla yhteisiä palveluita sekä järjestelmiä pystytään ottamaan käyttöön THL:n tarpeiden mukaisesti. Selvitetään mahdollisuuksia kansallisen palveluväylän hyödyntämiseen. (HATU)
	8. THL on ottanut v. 2015 aikana käyttöön valtion yhteiset palvelut (VYVI-palvelut).	Hallinto ja kehittäminen	Luodaan edellytyksiä VYVI-palveluiden käytölle liittymällä THL:lle soveltuvin osin VY-verkkoon. Tämän jälkeen aloitetaan VYVI-palveluiden käyttöönoton valmistelut. (HATU)
	9. Uusi yhteinen verkkopalvelujen julkaisujärjestelmä on otettu käyttöön.	Tietopalvelut	Tehty (TITU)
	10. THL kehittää yhteistä julkaisujärjestelmää yhteistyössä koko STM:n hallinnonalan kanssa	Tietopalvelut	Otettu käyttöön ja osallistutaan kehitystyöhön aktiivisesti. (TITU)

	11. THL on siirtänyt perustietotekniikkapalvelunsa TORI-organisaatioon.	Hallinto ja kehittäminen	Valtori-siirtoprojekti viedään päätökseen ja yhteistyö aloitetaan palvelusopimuksen mukaisesti. Osallistutaan aktiivisesti perustietotekniikan palveluiden asiakaslähtöiseen kehittämiseen yhteistyössä Valtorin sekä STM:n hallinnonalan kanssa. (HATU)
	12. THL on edennyt merkittävästi kohti korotettua tietoturvasa- o.	Tietopalvelut	Korotetun tietoturvasa- o toimintaa ja toiminnan arviointi kehitetään KotVA-hankkeessa yhden sosiaali- ja terveydenhuollon henkilörekisterin osalta ja luodaan tämän osalta toimintamallit muiden aineistojen käsittelyä varten. (TIVA)
	13. THL:ssä on käytössä hallinnonalan yhteinen jakelu- ja asiakasrekisterijärjestelmä.	Tietopalvelut	STM:n hanke ei ole käynnistynyt, THL:llä valmius/tarve ottaa käyttöön välittömästi kun järjestelmä on tarjolla. (TITU)
SOTERKO-yhteenliittymä	14. THL on osallistunut Soterkon tutkimusohjelmien avulla valtioneuvoston yhteiseen hanketoimintaan. Tulevaa hanketoimintaa on linjattu Soterkon pidemmän aikavälin suunnitelmien mukaisesti.	Hallinto ja kehittäminen, Järjestelmät, muut osastot	Koordinoidaan SOTERKO-ohjelmia asetettujen tavoitteiden mukaan: Tietoko -tietovarantoohjelma (TIVA), Yhteiskunnallinen eriarvoisuus -ohjelma (JASI), Asiakaslähtöiset sosiaali- ja terveyspalvelut -ohjelma (JASU), Ilmastonmuutoksen terveys- ja hyvinvointivaikutukset (TUTA) SOTERKO-ohjelmat pyrkivät hyödyntämään VNK:n TEAS-rahoitusta yhteisissä hankkeissaan. Arvioidaan SOTERKO-ohjelmien toimintaa ja jatkolinjauksia (SOTERKO- laitokset yhdessä) SOTERKOn sihteeritys THL:n osalta (Suunnitteluyksikkö)
Sukupuolten välisen tasa-arvon suunnitelmallinen edistäminen	15. THL on edistänyt naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä tukenut ministeriön työtä sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseksi.	Johtoryhmä Kaikki	
Viestinnän kehittäminen	16. STM:n ja hallinnonalan keskeiset strategiset päämäärät viestitään suunnitelmallisesti ja vaikuttavasti sidosryhmille.	Johtoryhmä Viestintä Osastot	Tehdään tilanteen mukaan (Viestintä)
Sidosryhmätyö	17. THL:n viestinnän vaikuttavuus on parantunut (kansalaiskysely 2012, mediabarometrit 2013 ja 2015, mainetutkimus 2014).	Johtoryhmä Viestintä Osastot	Tehdään (Viestintä)
Julkaisu-toiminta	18. THL:n julkaisut on tallennettu hallinnonalan yhteiseen julkaisuarkistoon, ja ne löytyvät helposti verkkopalvelun kautta. • Sähköinen julkaisuarkisto, Julkari, on vakiintuneessa käytössä THL:ssä, ja myös tiedot vanhoista aineistoista on tallennettu Julkariin.	Tietopalvelut Kaikki	Tehty (TIVA) Tehty (TITU)
Kriisiviestintä:	19. THL:ssä on hyvä valmius hoitaa viestintää kriisitilanteissa. • THL toteuttaa osaltaan valtionhallinnon kriisiviestinnän auditoinnin kehittämistoimet kriisivalmiuden parantamiseksi.	Johtoryhmä, Infektiotaudit, muut osastot Viestintä	Valmius hyvä ja auditoinnin tulokset huomioidaan prosessissa. (Viestintä)

SADe-hanke:	20. Hallinnonalan kansalaisille tuottama sosiaali- ja terveystieto on koordinoitua ja tavoittaa kohderyhmänsä tehokkaasti.	Tietopalvelut Järjestelmät	Tavoitetta toteutetaan muualla tässä sopimuksessa olevilla toimilla, erityisesti SADe-sote-hankkeessa (TIRA)
Riskienhallinnan, valvonnan ja sisäisen tarkastuksen kehittäminen	21. THL:ssä on käytössä systemaattinen riskienhallinta sekä kattava valvonta ja sitä tukeva sisäinen tarkastus. THL ryhtyy toimenpiteisiin sivutoimiin liittyvän ohjeistuksen selkeyttämiseksi.	Hallinto ja kehittäminen	Suunnitteluyksikkö vastaa Granite partners Oy:n riskienhallintajärjestelmän käyttöönotosta vuoden 2015 aikana. Työsuojeluriskienarviointi tehdään yhteistyössä tukipalveluyksikön ja työsuojelupäällikön kanssa. (Suunnitteluyksikkö) Sisäisen tarkastus ostetaan ulkopuolisen palveluna (BDO)
Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän käyttöönotto (KIEKU)	22. THL on ottanut käyttöön talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän (KIEKU).	Hallinto ja kehittäminen	THL ottaa Kieku-tietojärjestelmän käyttöön 10/2015 (käyttöönottoerän 4 mukana). Vuoden 2016 alussa THL:lle siirtyvä vankiterveydenhuolto tulee asettamaan oman Kieku-siirtymisensä osalta suuria haasteita.
	23. THL toimitilatehokkuus tavallisissa toimistotiloissa on parantunut ja lähestynyt selkeästi 25 htm2/henkilö tavoitetta.	Hallinto ja kehittäminen	
Toimitilojen käytön ja hankintatoimen tehostaminen	24. THL on lisännyt Hanselin käyttöä niin, että käyttövelvoitteen alaisissa hankinnoissa käyttöaste on 100 % ja muissa hankinnoissa käyttöaste lisääntynyt verrattuna vuoden 2011 tilanteeseen.	Hallinto ja kehittäminen	THL käyttää käyttöönottovelvoitteen alaisissa hankinnoissa Hanselia 100 %. Muiden hankintojen osalta THL käyttöastetta nostetaan hankintojen aktiivisella keskitetyllä tuella ja suunnitelmallisuuden lisäämisellä.

Tuotokset ja laadunhallinta

Vuoden 2015 tulostavoite täsmentää sitä, miten edetään kohti vuoden 2015 toiminnallisen tavoitteen saavuttamista. Mikäli toiminnallinen tavoite on saavutettu tai tullaan saavuttamaan nykyisin käynnissä olevin toimenpitein, ei tähän kohtaan merkitä uutta tavoitetta.

	Toiminnallinen tavoite ja tulostavoite 2015	Vastuutaho/osasto Muut osastot	Toimenpiteet THL:ssä (vastuuyksikkö/yksikönpäällikkö)
Hyvinvoinnille vahva perusta			
Kaste II -ohjelma	1. THL on onnistunut Kaste ohjelman tuessa sille osoitettujen tehtävien osalta.	Järjestelmät Hyvinvointi Terveys Tietopalvelut	Koordinoidaan koko Kaste II -ohjelman toteutusta (JARE) Toteutetaan osaohjelmaa IV tavoitteiden mukaisesti (JASI) Toteutetaan osaohjelma I toimintasuunnitelman mukaisesti (HYVO/HYDE) Tuetaan lasten, nuorten ja perheiden palvelujen uudistamista perhekeskusoppimisverkoston, opiskeluhoollon-, lastensuojelun- ja johtamisen oppimisverkostojen avulla (HYLA) sekä tuetaan ikääntyneiden palvelujen uudistamista (HYVA) Toteutetaan Osaohjelma V tavoitteiden mukaisesti (TIPO/TIRA)
Terveys ja hyvinvointi osaksi päätöksenteoa	2. THL on tukenut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä eriarvoisuuden vähentämisen huomioon ottamista kaikessa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.	Hyvinvointi Infektiotaudit Terveysturvallisuus	Tuetaan ministeriötä sen Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen sekä eriarvoisuuden vähentämisen (HyTE) toimeenpanosuunnitelman toteuttamisessa Kehitetään kansallista rokotusohjelmaa ja tuetaan kuntien rokotustoimintaa eri väestöryhmien infektioautien taakan vähentämiseksi (Rokotusohjelma) Kehitetään ja tuetaan avoimen päätöksenteon käytäntöjä. Tuotetaan vaikutusarviointeja ja malleja, jotka hyödyntävät kuntakohtaista tietoa päätösten tueksi. (Vaikutusarviointi)
	3. Ihmisiin kohdistuvien säädosvaikutusten arvioinnin työkalut ja prosessit on uudistettu. Eri ministeriöitä on tuettu työkalujen käyttöönotossa.	Hyvinvointi	Opasmateriaali on päivitetty, eri ministeriöiden vaikutusten arviointiprosesseja on selvitetty ja on koulutettu ministeriöiden valmistelijoina. (HYVI)
	4. THL tarjoaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä terveyserojen kaventamiseen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin välineet ja on tukenut kuntia ja alueita toiminnan kehittämisessä.	Hyvinvointi Terveys	TEAvisarin ja ATH:n tiedonkeruut ja raportointi (HYVI) Kannustavan elementin kehittäminen kuntien vo-/sote- rahoitukseen (HYVI) THL on tukenut kuntia ja alueita toiminnan kehittämisessä HYTE- verkoston puitteissa tunnistamalla tuen tarpeita, keräämällä kokemuksia, vertaistuellla, etsien ratkaisuja yhteistyössä, mallintamalla onnistunutta toimintaa sekä tarjoamalla asiantuntija-apua, kouluttamalla tietovarantojen hyödyntämisessä ja tulkinnassa sekä tarjoamalla tietotuotteita ja työkaluja, esim. eriarvoisuuden tietopaketti ja tunnistuslista, Kide-opas sis. käytännön esimerkkejä. (HYVI)

	5. KanTa-arkistoon kertyvien potilastietojen käytöstä tilastoinnissa ja raportoinnissa on hyväksytty suunnitelma.	Tietopalvelut Terveydensuojelu	Laaditaan suunnitelma ja esitellään se TIPO-jorylle (OPER) Laaditaan suunnitelma pilotista, jossa hyödynnetään KanTA-arkistoon kertyvää tietoa rekisteritutkimuksessa (Vaikutusarviointi)
	6. THL varautuu SADe -ohjelmassa valmistuvan kansalaisen yleisen sosiaali- ja terveystiedon ylläpitoon.	Tietopalvelut	Neuvotellaan omahoito-polkujen rahoituksesta ja tehtävistä THL:n sisällä. (TIRA)
	7. THL varautuu vankien terveydenhuollon siirtoon oikeusministeriön hallinnonalalta sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle	Valtion palvelut	THL käynnistää STM:n ja OM:n ohjauksessa Vankiterveydenhuollon yksikön operatiivisen siirron THL:n alaiseksi hallinnoksi (1.1.2016 alkaen) yhteistyössä vankiterveydenhuollon toimijoiden ja RISE:n kanssa. Laaditaan erilliset suunnitelmat Kieku-järjestelmän, ICT-prosessien ja henkilöstön siirron osalta ja kokonaissuunnitelma siirtomäärärahan käytöstä. (VAPO)
Pidempiä työuria työhyvinvoinnilla	8. THL on kehittänyt työttömien ja osatyökykyisten mahdollisuuksia siirtyä kuntoutuksen kautta työelämään.	Hyvinvointi	Tuetaan sosiaalisen kuntoutuksen palvelujen kehittämissä kunnissa ja arvioidaan palvelujen toteutumista. (SOSKU-hanke 2015-2018) (HYDE) Toteutetaan sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanketta (SOKRA 2014-2017) (HYDE, HYVA) Ylläpidetään ja kehitetään kuntouttavan työtoiminnan käsikirjaa. (HYDE)
	9. THL osallistuu työttömien terveyspalveluista terveyskeskusten terveydenhuoltohenkilöstölle järjestettävään koulutukseen (päävastuu koulutuksesta TTL:llä)	Hyvinvointi	THL osallistuu koulutukseen mikäli TTL:n vetovastuulla oleva hanke toteutuu (HYDE)
	10. THL tukee edelleen sujuvien ja tehokkaiden hoitoketjujen luomista perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, työterveyshuollon ja kuntoutuksen välille yhteistyössä TTL:n kanssa.	Järjestelmät Hyvinvointi	Raportoidaan tuloksia Peruspalveluhankkeesta, jossa palvelujen kustannusvaikuttavuuden tarkastelua laajennetaan erikoissairaanhoidon palveluista perusterveydenhuoltoon ja sosiaalipalveluihin. Yhteyteen luodaan edellytykset tutkimusyhteistyöhön TTL:n kanssa (JATE) Ikäihmisten palvelujen osalta luodaan toimivia palveluketjuja ja tuetaan palvelurakenteen kehittämistä mm. RAI-tietojärjestelmään ja tutkimukseen perustuen (HYVA).
	11. THL on edistänyt työterveyshuollon integroitumista osaksi terveydenhuoltojärjestelmää STM:n linjausten mukaisesti, huomioon ottaen paikalliset olosuhteet, tarpeet ja resurssit.	Järjestelmät	Toteutetaan ammatillisen kuntoutuksen työnjakoa ja yhteistyötä koskeva ammatillisen kuntoutuksen osaselvitys työttömien osalta yhdessä TTL:N ja Kelan kanssa (JASI) Tuodaan esille lausunnoissa ja kannanotoissa (JARE)
Elämän eri osa-alueet tasapainoon	12. THL on tukenut perhevapaauudistusta tuottamalla tietoa ja vahvistamalla perhevapaiden käyttöön liittyvää asiantuntemusta.	Järjestelmät, Hyvinvointi	Jatketaan Perhevapaat-tutkimushankkeen tulosten analysointia sekä asiantuntija- ja sidosryhmätyötä perhevapaiden käyttöön liittyen (JASI, HYLA)
Sosiaaliturvan rahoitus kestäväksi	13. THL viimeistelee perusturvan riittävyyttä koskevan raportin viimeistään maaliskuun loppuun mennessä.	Järjestelmät	Arviointiraportti julkaistaan 2/2015 (JASI)

Kaikille mahdollisuus hyvinvointiin			
Vähennetään hyvinvointi- ja terveyseroja	14. THL on tukenut eriarvoisuuden vähentämistä ja väestöryhmien välisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamista sekä yhdenvertaisuutta palveluissa.	Hyvinvointi, Järjestelmät Infektiotaudit Terveys Valtion palvelut	<p>Vuorovaikutus ja yhteiskehittäminen eri toimijoiden kanssa THL:n tietotuotteiden ja materiaalien tuella.</p> <p>Erityisesti heikommassa asemassa olevien väestöryhmien asiakasosallisuutta edistävien menetelmien kehittäminen. (HYDE)</p> <p>Erilaisten maahanmuuttajataustaisten väestöryhmien infektiotautien ehkäisyyn kehitetään ohjeistusta</p> <p>Otetaan huomioon tutkimushankkeita suunniteltaessa (HYDE, HYVI, HYLÄ, HYVA; JASI, JASU ja JATE)</p> <p>THL jatkaa alaistensa lastensuojeluyksiköiden (koulukodit ja Vankilan perheosasto) toiminnan kehittämistä palveluiden laadun parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi mm. perhetyötä ja nuorten jälkihuoltoa kehittämällä. (VAPO)</p> <p>THL käynnistää suunnitelman rakentaa valtakunnallisesti yhdenvertaiset turvakotipalvelut väkivallan uhan alla oleville aikuisille ja lapsille. (VAPO)</p>
	15. THL osallistuu tupakkatuotedirektiivin kansalliseen voimaansaattamiseen.	Terveys	<p>Seurataan uusien tupakkatuotteiden yleisyyttä (TETU).</p> <p>Osallistutaan tupakkalainsäädännön uudistamiseen (TETU)</p>
	16. THL on onnistunut EU2020-strategian sekä HO:n köyhyyttä, eriarvoisuutta ja syrjäytymistä vähentävän ohjelman toimeenpanossa sille osoitettujen toimeenpanotehtävien osalta.	Hyvinvointi	Osallistutaan johtoryhmän toimintaan (HYHY)
Asiakas-keskeisyys palvelujen lähtökohdaksi	17. THL on kehittänyt asiakaskeskeisiä menetelmiä ja toimintamalleja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen painopisteen siirtämiseksi ehkäisevään toimintaan.	Hyvinvointi Valtion palvelut	Kehitetään toimintamalleja. (HYVA, HYLÄ)
	18. THL tukee asiantuntemuksellaan vammaispalvelujen kehittämistä, -lainsäädännön uudistamista ja kehitysvammaisten asumisohjelman (2010-2015) toimeenpanoa sekä valmistautuu toteuttamaan palvelujen ja lainsäädännön toteutumisen seurantaa koskevan kuntakyselyn.	Hyvinvointi	Kehitysvammaisten asumisohjelman toimeenpanon seuranta (KEHAS-seuranta) ja siihen liittyvä selvitystyö sekä vammaislakien yhdistämisen liittyvä seuranta: Kuntakysely (HYVA)
	19. THL tukee kansallisen omaishoidon kehittämisohjelman toimeenpanoa.	Hyvinvointi	Omaishoitoon liittyvä tutkimustoiminta. (HYVA)
	20. THL tukee kansallisen muistiohjelman toimeenpanoa.	Hyvinvointi Terveys	<p>Toimeenpanoa tuetaan (HYVA)</p> <p>Hyödynnetään uusia tutkimustuloksia muistiohjelmassa (TEKA).</p>

	21. THL toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhakemiston osana SADE-ohjelman toimeenpanoa ja varautuu vastaamaan hakemiston ylläpidosta ja kehittämisestä ohjelmakauden jälkeen.	Tietopalvelut	Toteutetaan osana SADE-SoTe-kokonaisuutta (TIRA)
	22. THL luo käytännön kansallisten asiakaspalautekyselyjen toteuttamiseksi neuvoloissa ja suun terveydenhuollossa osana SADE-ohjelman toimeenpanoa. THL vastaa kansallisen kyselyjen toteutuksesta sekä julkaisemisesta ja varautuu vastaamaan ylläpidosta hankekauden jälkeen.	Tietopalvelut, Järjestelmät, Hyvinvointi	Asiakaspalautekysely on tehty vuonna 2013 (TIRA) Käytännön toteuttaminen tapahtuu osana Palveluvaaka -verkkopalvelua (JAVA)
	23. Lastensuojelun ja toimeentulotuen määräaikaisten toteutumisesta kerätään tietoja.	Tietopalvelut Hyvinvointi	Tuotetaan kaksi kertaa vuodessa sekä lastensuojelun että toimeentulotuen käsittelyaikaisten seuranta (TITI) Lastensuojelun eri vaiheiden määräaikaisten pysymistä selvitetään yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa (HYLA)
	24. THL toimii lastensuojelun laatusuosituksen toimeenpanon tukena. THL osallistuu Toimiva lastensuojelu -toteuttamissuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin yhteistyössä STM:n kanssa.	Hyvinvointi	THL osallistuu lastensuojelun laatusuosituksen toimeenpanon tukeen maakuntakiertueella sekä Lastensuojelun Käsikirjan ja Innokylän kautta. (HYLA) THL toteuttaa toteuttamissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä osana Kaste-ohjelman toteuttamista (mm. LasSe –hankkeen kanssa sekä yhdessä alueellisten lastensuojelun kehittämisverkostojen ja STM:n kanssa. (mm. arviointimallien kokeilut ja kartoittamiset lastensuojelussa, moniammatillisten asiantuntijaryhmien toiminnan selkeyttäminen) (HYLA)
	25. Terveystieteiden palvelujen valinnan mahdollisuuksien käytöstä on käynnistetty arviointitutkimus ja seuranta.	Järjestelmät	THL tutkii THL/TEKES-rahoitteisessa ValVa-hankkeessa valinnanvapauden toteutumista kansalaisten näkökulmasta (JARE) Valinnanvapaus ja hoitointegraatio perusterveydenhuollossa (VALINT) – hankkeessa raportoidaan aineistoja ja järjestetään hankkeen seminaari 3/2015 (JASU) Ikäihmisten palvelujen osalta tuotetaan tutkimustietoa ja tukea (HYVA).
	26. THL tarjoaa palvelujen saavutettavuus- ja laatu-tietoja väestölle tukemaan valinnan mahdollisuuksia.	Tietopalvelut Valtion palvelut Muut osastot	Järjestelmä toteutetaan osana SADE-SoTe-kokonaisuutta (TIRA) THL tuottaa turvakotipalveluiden saatavuudesta tietoa kattavien palvelujen organisoimiseksi (VAPO)
	27. THL on tukenut yhteistyössä TTL:n kanssa opiskeluterveydenhuoltoa.	Hyvinvointi	THL toteuttaa opiskeluterveydenhuollon kehittämistä (HYLA)
	28. THL on tukenut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen toteuttamista osana kuntamuutusta ja on tukenut palvelujen saatavuuden parantamista mukaan lukien päivystyspalvelut yhteistyössä STM:n kanssa.	Järjestelmät	THL tarjoaa asiantuntijatukea palvelurakennemuutokseen liittyvään lainsäädännön valmisteluun (JARE)

	29. THL tukee sote-järjestämislain toimeenpanoa erikseen sovittavalla tavalla (erillinen sopimus).	Järjestelmät, Hyvinvointi	THL tukee toimeenpanoa hyödyntäen laitoksen substanssiasiantuntemusta, syntetisoimalla ja jakamalla tietoa ja kokemusta sekä tarjoamalla järjestelmän ohjauksen pohjaksi tietovarantojaan ja näistä kehitettyjä tuotteita (JARE)
	30. THL tukee sote-uudistuksen toimeenpanoa osallistumalla tarvittavan tietopohjan kokoamiseen.	Järjestelmät Tietopalvelut	Tarjotaan asiantuntijatukea tarvittavan tutkimus- ja arviointitiedon tuottamiseen (JAVA, JASU, JARE ja JATE) Asiantuntijatukea ja ohjausta tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutoksiin, alueellisen yhteistyön edistäminen (TIRI/OPER) Tuotetaan sote-uudistuksen lähtötilannetietoa tilasto- ja rekisteriaineistoista, selvitetään vaatimukset tilasto- ja rekisteritehtävien uudistamiselle ja tiedonkeruun ohjaukselle (TITI, TIRA)
	31. THL on seurannut ja arvioinut terveydenhuoltolain mukaisten järjestämissuunnitelmien ja -sopimusten mukaisia käytäntöjä ja niiden toteutumista kunnissa ja kuntayhtymissä.	Järjestelmät	THL on julkaissut järjestämissuunnitelmia kuvaavan työpaperin ja hyödyntää tätä jatkotyöskentelyssä sekä sote-järjestämislain edellyttämien järjestämissuunnitelmien laatimisen tukena (JARE)
Uudet palvelujen rakenteet ja toimintatavat	32. Yhtenäisten hoidon perusteiden pysyvä päivitysrakenne toimii ja perusteiden noudattamisesta on käytössä vakiintunut seurantamenettely.	Järjestelmät	Pysyvän päivitysrakenteen suunnittelua jatketaan yhteistyössä STM:n kanssa (JARE)
	33. Kuntien käytössä on sosiaalityön arvioinnin ja vaikuttavuuden mittaamisen välineitä.	Järjestelmät, Hyvinvointi	Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmään integroitu sosiaalityön vaikuttavuuden arviointi on testattavana kunnissa (JASI).
	34. THL selvittää ja tukee täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen kehittämistä sosiaalityön välineenä.	Järjestelmät	Tarjotaan asiantuntija- ja selvitysapua stm:n työryhmässä (JASI)
	35. Tutkimus- ja seurantarekisteripohja valmistuvat yhteistyössä KELA:n kanssa ja THL:lla on valmiudet seurata pienituloisten asumismenorasituksen kehitystä. Toimeentulotuella korvattujen asumismenojen määrää ja osuutta toimeentulotuessa koskeva selvitysraportti on valmistunut.	Järjestelmät	Tutkimus- ja seurantarekisteripohja on valmiina 1/2015 ja selvitysraportti julkaistaan syksyllä 2015 (JASI)
	36. Kunnilla on käytössä kuntoutusta ja työelämäosallisuutta tukevia toimintamalleja ja palvelurakenteita.	Hyvinvointi	THL tukee sosiaalisen kuntoutuksen palvelujen kehittämistä kunnissa ja arvioi palvelujen toteutumista. (ESR-hanke SOSKU 2015-2018) (HYDE)
	37. THL on tukenut seulontakysymysten kansallisen ohjauksen edellytysten luomista.	Järjestelmät Infektiotaudit Hyvinvointi Terveys	THL osallistuu stm:n seulontatyöryhmän työhön (työryhmän sihteeri ja asiantuntijajäsenet), (JAVA, TERO)
	38. Kuoleman toteamista ja kuolinsyyn selvittämistä koskeva ohjeistus on päivitetty.	Valtion palvelut	THL osallistuu oikeuslääkinnän lainsäädännön uudistamiseen ja kehittämiseen tarjoamalla asiantuntija-apua (VAOL) THL osallistuu kuolinsyyn selvittämistä koskevan lainsäädännön uudistamistyöhön ja tuottaa oikeuslääketieteellistä näytteenottoa koskevan ohjeistuksen.(VAOL)

	39. Turvallista lääkehoitoa on edistetty osana potilasturvallisuutta. • Turvallinen lääkehoito-opas on päivitetty ja toimijoille tiedotetaan päivityksestä sekä turvalliseen lääkehoitoon liittyvistä tekijöistä	Järjestelmät, Hyvinvointi	
	40. THL tukee sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön laadullista ja määrällistä ennakointia ylläpitämällä ja kehittämällä tarvittavaa tietopohjaa	Hyvinvointi Järjestelmät	THL tuottaa tietoa, johtamisesta ja työtavoista toteuttamalla vanhuspalvelujen seurantaan liittyen vanhuspalveluhenkilöstökyselyn (JASU & HYVA) sekä yhdessä Lääkäriliiton kanssa lääkäreiden työ- ja terveystieteiden kyselyn (JASU)
	41. THL tukee sote-tieto hyötykäyttöön-strategian toimeenpanoa.	Tietopalvelut, Järjestelmät, Hyvinvointi	Asiantuntijat ovat mukana eri rooleissa strategian toimeenpanon työryhmissä (TIRI/OPER, TIRA) Järjestelmät-osaston asiantuntijat osallistuvat Sote-tieto hyötykäyttöön -työryhmän työhön eri alaryhmien kautta (JARE, JASI ja JAVA)
Vahva sosiaalinen yhteenkuuluvuus	42. THL on tukenut erityis- ja vähemmistöryhmien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.	Hyvinvointi	THL tuottaa tietoa ulkomaalaistaustaisten hyvinvoinnista ja terveydestä Tilastokeskuksen kanssa yhteistyössä toteutettavassa tutkimuksessa. Perustulokset raportoidaan 2015. (HYDE, TESE)
	43. THL on osallistunut romanipoliittisen ohjelman seurantaan ja aloittanut romanien terveyttä ja hyvinvointia koskevan tutkimuksen, mikäli kokonaisrahoitus on toteutunut.	Hyvinvointi	Romanien hyvinvointi ja osallisuus (Roosa) -tutkimussuunnitelma päivitetään ja tehdään uusi rahoitushakemus (HYDE, TESE)
	44. THL on osallistunut vammaispoliittiseen ohjelman seurantaan ja tuottanut laaja-alaisen katsauksen vammaispoliittisen ohjelman toteuttamisesta 2012-2015.	Hyvinvointi	VAMPO:n seuranta THL:llä sekä osa-alueiden toteutus. (HYVA)
	45. THL on tukenut toiminnallaan lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn poikkihallinnollista yhteistyötä.	Valtion palvelut, Hyvinvointi	THL tukee kuntien lähisuhde- ja perheväkivallan vastaista työtä ja palvelujen kehittämistä (mm.sisällöt verkkosivuilla, erilaiset koulutukset) (HYLA) THL jatkaa LASTA -toimintamallin kehittämistä (HYLA) THL jatkaa lähisuhdeväkivallan riskien arviointitoiminnan (MARAK-malli) valtakunnallista koordinaointia ja implementoinnin tukea (HYLA)
	46. THL varautuu Istanbulin sopimuksen voimaantuloon.	Valtion palvelut, Hyvinvointi	THL käynnistää uuden turvakotilain toimeenpanon, solmii sopimukset turvakotipalveluiden tuottajien kanssa ja tekee alustavan suunnitelman palvelujen saatavuuden parantamisesta ja kehittämisestä. (VAPO) Varaudutaan (HYLA)
	47. THL edistää turvakotien kansallisten laatusuosituksen levittämistä osana naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelman toimeenpanoa	Valtion palvelut	THL koordinoi turvakotien laatusuosituksen toimeenpanoa. (VAPO)

	48. THL on tukenut ja kehittänyt sovittelun yhdenmukaisia käytäntöjä koko maassa. • THL jatkaa rikos- ja riita-asioiden sovittelua koskevien tilastotietojen, seurannan ja koordinaation kehittämistä. Lisäksi THL valmistautuu sovittelulain muutokseen.	Valtion palvelut Tietopalvelut	THL tukee ja kehittää sovittelun yhdenmukaisia valtakunnallisia käytäntöjä. (VAPO) THL valmistautuu sovittelulain muutokseen. (VAPO) THL tuottaa valtakunnalliset rikos- ja riita-asioiden sovittelua koskevat tilastot (TITI)
Elinympäristö tukemaan terveyttä ja turvallisuutta			
Vahvistetaan ympäristön elin-kelpoisuutta	49. THL tukee ja edistää osaltaan, että ympäristöstä aiheutuvien terveyshaittojen arviointi sekä esteettömyyden edistäminen otetaan osaksi kaikkea suunnittelua ja päätöksentekoa.	Terveydensuojelu Hyvinvointi	THL kehittää hyviä käytäntöjä sisäilmaongelmien selvittämiseen ja toimenpiteiden kiireellisyyden arviointiin (Asuinympäristö ja terveys) Esteettömyyden edistäminen
	50. THL jatkaa ympäristöstä aiheutuvan väestön tautitaakan arviointia ja osallistuu talousveden turvallisuussuunnitelman (WSP) jalkauttamiseen kansallisesti.	Terveydensuojelu	Hyödynnetään valtakunnallisia terveysrekistereitä tautitaakka-arviossa (Vaikutusarviointi) Asiantuntijatuki WSP:n valmistelussa (Vesi ja terveys)
	51. Kansainvälisen arvionnin suositusten mukaisesti THL käynnistää yhteistyössä TTL:n kanssa uusien yhteistyömuotojen kehittämisen ympäristöterveyteen liittyvissä kysymyksissä.	Terveydensuojelu	THL ja TTL käynnistävät uutta yhteistyötä SOTERKOn Nano- ja Ilmastonmuutos ja terveys kehittämis- ja tutkimusohjelmissa (Asuinympäristö ja terveys) THL ja TTL kehittävät sisäilmaongelmien terveysvaikutusarviointiin tarkoitettuja menetelmiä ja hyviä käytäntöjä (Asuinympäristö ja terveys).
	52. THL osallistuu ympäristöherkkyysverkoston toimintaan.	Tietopalvelut Terveydensuojelu	Ympäristöherkyydelle julkaistu ICD-10 koodi vuonna 2014 (TIRA), annetaan asiantuntijatukea edelleen (Asuinympäristö ja terveys).
	53. THL osallistuu kosteus- ja hometalkoiden sekä eduskunnan kirjelmän (EK 5/2013 vp) toimeenpanoon erityisesti kehittämällä rakennusten terveyshaittojen arviointiin nykyistä luotettavampia tutkimusmenetelmiä niin terveyshaittaa aiheuttavien tekijöiden kuin rakennuksen käyttäjien terveydentilan selvittämiseksi.	Terveydensuojelu	THL kehittää tutkimusmenetelmiä homevaurion arviointiin (Asuinympäristö ja terveys). THL kehittää koululaisten sisäilmakyselyn, kerää vertailuaineiston ja kehittää tulkintaohjeet eo kyselylle (Asuinympäristö ja terveys). THL tunnistaa koulujen sisäilmaongelmien ratkaisemisprosessien kipukohtia. THL kehittää yhteistyössä TTL:n kanssa altistumisen todennäköisyyden arviointia ja myös terveydellisen riskinarviointia (Asuinympäristö ja terveys).
	54. THL toteuttaa vastuullaan olevia kansallisen kemikaaliohjelman tavoitteita.	Terveydensuojelu	Osallistutaan kemikaaliviestintäsuunnitelman toimenpideohjelman toteuttamiseen. Tuotetaan tietoa kemikaaleille altistumisesta tutkimustyön kautta. (Kemikaalit ja terveys)
	55. Esteettömyysluokitusta pilotoidaan osana SAdS-Sote palveluhakemistoa sen vuonna 2015 tapahtuvaa käyttöönottoa varten.	Tietopalvelut	Toteutetaan osana SAdS-SoTe-kokonaisuutta (TIRA)

	56. THL tukee tartuntatautilain kokonaisuudistuksen toimeenpanoa uudistamalla sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille ja ammattihenkilöille tarvittavaa ohjeistusta.	Infektiotaudit Terveydensuojelu	Toteutetaan laaja Rokottaminen -aihesivusto ja muuta koulutustoimintaa, jolla tuetaan uuden tartuntatautilain toimeenpanoa (Rokotusohjelma)
	57. Biopankkilaki, sen nojalla annetut asetukset ja BBMRI:fi:n kansallinen koordinaatio toimeenpantu THL:ää koskevilta osin.	Terveys	Biopankki toiminta on käynnistynyt (TEGE)
	58. Biopankkiin siirretään asteittain siihen soveltuvia näyteaineistoja. Biopankkeihin liittyvää kansalaisviestintää tehostetaan vuoden 2015 aikana.	Terveys	Ensimmäiset aineistot on siirretty biopankkiin (TEGE)
	59. Vanhusten ja vammaishuollon toimintayksiköiden turvallisuusohjeistus on valmis julkaistavaksi THL:n toimesta. • Sosiaalihuollon ja kotiin annettavien sosiaalipalvelujen turvallisuusohjeistusta valmistellaan julkaistavaksi THL:n toimesta vuonna 2016	Hyvinvointi	Opas valmistellaan (HYVI)
	60. Mikrobilääkeresistenssiä ja mikrobilääkekäyttöä seurataan yhteistyössä EVIRAN ja Fimean kanssa ja tilanteesta raportoidaan säännöllisesti.	Infektiotaudit	THL kerää ja tuottaa mikrobilääkeresistenssin seurantatietoa ja osallistuu resistenssin torjuntaan (INTA, INBA).
	61. Infektiotautien jatkuvaa seuranta toteutetaan tartuntatautilain ja EU:n päätöksen EU/1082/2013 mukaisesti ja tilanteesta raportoidaan sähköisesti ja säännöllisin väliajoin	Infektiotaudit	
	62. THL tukee STM:ää ja valtioneuvostoa Yhdysvaltojen Global Health Security Agendan (GHSA) –aloitetta ja siitä muotoutunutta 5-vuotisterveysturvaohjelmaa valmisteltaessa puheenjohtajuuskauden aikana erikseen sovittavalla tavalla. Kv-yhteistyötä, erityisesti WHO:n kanssa, kohdennetaan terveysjärjestelmien kehittämiseen ja ebolan vastaisiin toimiin. STM neuvottelee Suomen panostuksesta ja mahdollisen puheenjohtajuutta tukevan koordinaatio- ja hankeryhmän resurssoinnista valtioneuvoston tasolla	Infektiotaudit Terveydensuojelu	Tuetaan GHSA tuki- ja valmisteluryhmän muodostamista resurssoinnin mahdollistamalla ja erikseen sovittavalla tavalla (INTA, INVI, INBA, Rokotusohjelma)
Varmistetaan yhteiskunnan toimivuus erityistilanteissa	63. THL:llä on jatkuvan tartuntatautiseurannan lisäksi valmius nopeaan (24/7) tukeen, riskinarviointiin ja toimintaan ympäristöterveyteen ja tartuntatauteihin liittyvissä erityistilanteissa.	Infektiotaudit Terveydensuojelu	THL osallistuu päivystäjänä Vakavien kemiallisten uhkien osaamiskeskuksen toimintaan (C-OSK) ja varautuu ympäristöterveyden erityistilanteiden hoitoon (Kemikaalit ja terveys, Vesi ja terveys)
	64. THL uudistaa mikrobiologista laboratoriotoimintaansa ottamalla käyttöön uusia nopeita ja kokonaisvaltaisia analyysimenetelmiä jotta laitoksen asiantuntijatoiminnan rooli säilyisi relevanttina.	Infektiotaudit Terveydensuojelu	Epidemiaselvitykset ja seurantatiedon tuottaminen uusilla tekniikoilla (INBA, INVI) Menetelmien kehitystyö (Asuin ympäristö ja terveys) Menetelmien kehitystyö (Vesi ja terveys)

	65. THL on vahvistanut traumaattisten tilanteiden psykososiaalisen tuen osaamistaan.	Terveys	Jatkettu traumaattisten tilanteiden psykososiaalista tukea koskevaa kehittämis- ja tutkimustyötä (TEMI) Suomennettu ”Taitoja mielen toipumiseen. Opas työntekijöille” ja koulutettu Hyvinkään ampumissurmien jälkihoidon työntekijöitä menetelmään (TEMI) Osallistuttu kriisityön päivien 2014 valmisteluun ja päiville (TEMI)
Palvelukyky ja laatu (a ja b)			
Käsittelyajat	66. THL suorittaa sille lainsäädännössä, tulosopimuksessa ja toimeksiantosopimuksissa annetut tehtävät määräaikojen puitteissa.	Johtoryhmä Kaikki	
Asiakas- ja sidosryhmätyytyväisyys	67. Sidosryhmäyhteistyö on vaikuttavaa ja suunnitelmallista.	Johtoryhmä Kaikki	Toteutetaan THL:n linjausten mukaisesti. Käyttäjäkyselyt ja jatkuva seuranta käytössä. (Viestintä/TITU)
	68. THL:n tietotuotanto on kehitetty selkeäksi ja helppokäyttöiseksi ja asiakkaiden tarpeita vastaavaksi.	Tietopalvelut, Viestintä, Osastot	Kehitetään tuotevalikoima, joka vastaa asiakkaiden tarpeita. Luodaan prosessi, jolla tietotuotanto ohjataan oikeisiin tuotteisiin. (TITU tuotteiden osalta muutoin TIPO)
	69. THL:n asiantuntijapalvelut ovat laadukkaita ja niitä kehitetään vastaamaan sidosryhmien, muiden toimijoiden ja kansalaisten tarpeita.	Johtoryhmä Osastot	